

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA HUDEBNÍ VÝCHOVY

Bc. Tereza Hlavinková

Obor: Speciální pedagogika pro 2. stupeň základních škol a střední školy a učitelství
hudební výchovy pro 2. stupeň základních škol a střední školy

**HISTORIE ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY V UHERSKÉM
HRADIŠTI**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce: MgA.Ladislav Pulchert, Ph.D.

OLOMOUC 2015

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci, po připomínkách a konzultacích s vedoucím práce vypracovala samostatně a bez další cizí pomoci, za použití jen uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne 3.9.2015

.....

Podpis

Tímto bych ráda poděkovala především vedoucímu mé diplomové práce MgA. Ladislavu Pulchertovi, Ph.D., za poskytnutí odborných rad, všestrannou pomoc, trpělivost a ochotu věnovanou našim konzultacím. Poděkování patří také mé rodině za podporu i trpělivost.

Obsah

Úvod.....	5
I. UHERSKÉ HRADIŠTĚ – CENTRUM MORAVSKÉHO SLOVÁCKA.....	6
1 Město Uherské Hradiště	7
1.1 Z historie	7
1.2 Výpis památek města Uherské Hradiště.....	10
1.3 Kulturní život v Uherském Hradišti	12
1.4 Výtvarný život v Uherském Hradišti	17
II. POČÁTKY A ROZVOJ ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY V UHERSKÉM HRADIŠTI.....	20
2 POČÁTKY A ROZVOJ UMĚLECKÉHO ŠKOLSTVÍ V UHERSKÉM HRADIŠTI.....	21
2.1 Založení školy roku 1939 a její historie	21
2.2 Významné etapy ve vývoji školy	22
2.3 ZUŠ a současnost	32
III. ČINNOST UHERSKOHRADIŠŤSKÉ ZUŠ	36
3 Charakteristika Základní umělecké školy.....	38
3.1 Charakteristika pedagogického sboru	38
4 POBOČKY ZUŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ	54
4.1 Pobočka Kunovice.....	54
4.2 Pobočka Staré Město	55
4.3 Pobočka Buchlovice	56
4.4 Pobočka Polešovice.....	56
Závěr	57
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:	58

PŘÍLOHY

ANOTACE

Úvod

O výběru tématu pro svou diplomovou práci jsem hodně přemýšlela. Chtěla jsem čas a energii, kterou strávím nad přípravou a psaním mé práce smysluplně využít. Důvodů, proč jsem si vybrala téma Historie Základní umělecké školy, dále jen ZUŠ v Uherském Hradišti je několik. Tím nejdůležitějším je fakt, že sama jsem absolventkou této hudební instituce a nyní zde působím jako pedagog klavírního oddělení. Dalším důvodem jsou přátelské vztahy s vedením školy, které mi poskytlo spoustu kvalitních a cenných materiálů k prostudování, kolegy, kteří mi pomáhali v začátcích své pedagogické činnosti.

Cílem této diplomové práce je nastínit stručně historii hudebního života v Uherském Hradišti, a to především se zaměřením na Základní uměleckou školu v Uherském Hradišti od počátku jejího založení až do současnosti. Jsem si vědoma, že historie ZUŠ je obsáhlé téma, které zahrnuje spoustu dat, událostí a mezníků, proto jsem se zaměřila na významné etapy, které se za celou dobu existence školy udály. Práce je členěna do tří částí.

V první části se do značné míry věnuji městu Uherské Hradiště, a to především kultuře, která je v tomto regionu velmi bohatá.

V druhé části se zaměřuji na historii Základní umělecké školy od počátku založení do současnosti. Tuto část rozčleňuji na významné etapy, které se za celou dobu existence školy udály.

Třetí část věnuji činnosti Základní umělecké školy, kde představuji jednotlivé obory, které se na škole vyučují, oddělení i místa vzdělávání.

Ve své práci jsem vycházela především z materiálů, které mi vedení školy zapůjčilo, a to ze školních kronik, sborníků, školních spisů a dokumentů. Dále mi k materiálům přispěly rozhovory se staršími kolegy a mnoho dalších informací jsem čerpala z dostupné literatury a to především té, která se týká města a kultury v Uherském Hradišti.

**I. UHERSKÉ HRADIŠTĚ – CENTRUM MORAVSKÉHO
SLOVÁCKA**

1 Město Uherské Hradiště

Uherské Hradiště, je již dlouhodobě považováno za jedno z hlavních center Slovácka, regionu, který proslul folklorem, cimbálovou muzikou, překrásnými tradičními kroji, lidovými zvyky, malebnou přírodou i dobrým vínem.¹

Okolí města obklopuje rozmanitá krajina s přírodními zvláštnostmi. Levou stranu města lemuje řeka Morava s rozsáhlými lužními lesy s původně zachovalou faunou a flórou. Nedaleko leží dvě známá pohoří Chřiby a Bílé Karpaty. Díky blízkým památným místům, jako je Velehrad, Staré Město, zámek v Buchlovicích, nebo hrad Buchlov i jiných památek v okolí, je město Uherské Hradiště i atraktivním turistickým centrem.²

1.1 Z historie

Uherské Hradiště bylo založeno roku 1257 a má bohatou historii. Mírné klimatické podmínky a úrodná půda podél řeky Moravy bylo předurčeno pro rané osídlení již ve starší době kamenné. Jihovýchodní Morava se stala i terčem četných nepřátelských nájezdů, obyvatelstvo trpělo. Listina Přemysla Otakara II. z 15. října 1257 dosvědčuje, že bylo rozhodnuto o založení pevnosti. Základní plán města navazoval na původní slovanské osídlení. Nové město nemělo zpočátku žádné jméno. Nejdříve bylo nazváno Novým Velehradem, později roku 1294 poprvé Hradištěm. Přívlastek Uherské se poprvé zaznamenal v roce 1587, častěji potom v 17. a 18. Století.³

Město plnilo význam řemeslnický, hospodářský, tržní a zařadilo se mezi nejrozvinutější města. V průběhu staletí prodělalo Uherské Hradiště dlouhý a složitý historický vývoj, narušovaný neustálými nájezdy a boji. Pouze za celou dobu své historie bylo město jedenkrát dobyt a to roku 1742 pruskými vojsky. Funkce města se obnovila o čtyři desetiletí později. Postupné rozrůstání města začalo v 19. Století, vznikala nová výstavba

¹ *Město Uherské Hradiště* [online]. MARTÍNKOVÁ JITKA. 14.10.2010. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <https://www.mesto-uh.cz/>

² Tamtéž

³ *Historie města Uherské Hradiště: oficiální portál města* [online]. ŠIBOROVÁ JITKA. 28.10.2010. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <https://www.mesto-uh.cz/>

směřovaná k rozšíření města. Byla postavena řada významných budov, například justiční palác, radnice, náměstí Františka Palackého a jiné.⁴

Některá důležitá data z historie Uherského Hradiště⁵

- **1257** – zakládací listina města, vydána králem Přemyslem Otakarem II. město ještě nebylo pojmenováno.
- **1294** – poprvé použit název Hradiště
- **1481** – Matyášem Korvínem byl udělen městský znak
- **1587** – Hradiště dostalo pojmenování „Uherské“
- **1686** - Zasvěcení kostela sv. Františka Xaverského
- **1721** – Na Mariánském náměstí byl dokončen morový sloup
- **1884** – Bylo založeno gymnázium
- **1914** – Bylo založeno Slovácké muzeum
- **1945** – Bylo založeno Slovácké divadlo
- **1986** – Otevření Klubu Kultury, nacházejícího se v Hradební ulici
- **2002** - Slavnostní otevření zrenovované Reduty
- **2012** – Byla dokončena Jezuitská kolej
- **2012** – Ocenění města titulem „Historické město roku 2011“
- **2012** – Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana⁶ získala ocenění jako vítěz soutěže Městská knihovna roku 2012.

⁴ JANČÁŘ, Josef; Holý, Aleš a kol.: *Královské město Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: Nadace pro obnovu městské památkové zóny, 2002. s. 12

⁵ *Město Uherské Hradiště: oficiální portál města* [online]. ŠIBOROVÁ JITKA. 28.10.2010. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <https://www.mesto-uh.cz/Articles/5835-2-Nektera+data+z+historie+mesta.aspx>

⁶ Bedřich Beneš Buchlovan, *1885- +1953, byl spisovatel, básník, překladatel, pedagog, knihovník, bibliofil. Mnoho svých spisů věnoval Uherskohradištsku. Svůj život zasvětil knize. Vytvořil z knihovny kulturní centrum a chtěl nalákat zejména mládež. Byl tak významným člověkem, že roku 1992 uherskohradištská knihovna přijala jeho jméno Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana.

7

⁷ Fotografie města Uherské Hradiště z období první republiky

1.2 Výpis památek města Uherské Hradiště

Radnice

Poloha je symbolická od roku 1257 kde Přemysl Otakar II. vydal tzv. zakládací listinu města. Byla postavena v ulici mezi dvěma náměstími Masarykovo a Mariánské, původně budova obě části spojovala. V 15. století byla přestavena a doplněna věží. Počátkem 19 století vyhořela a oprava byla dokončena až roku 1824⁸

Barokní kostel Františka Xaverského

Kostel sv. Františka Xaverského byl postaven v letech 1670 – 1685 nedaleký kousek od farního chrámu sv. Jiří stavitel Janem Jeronýmem Canevallo, podle projektu pražského architekta Jana Dominika Orsiho de Orsini, italského původu. Jednolodní stavba s dvěma věžemi je vsazena v průčelí do komplexu klášterních budov.⁹

Františkánský klášter s kostelem Zvěstování Panny Marie

Patří k nejvýznamnějším památkám města. Byl založen roku 1491 správcem olomouckého biskupství Janem Filipcem. Má trojlodní interiér, který je zaklenut raně barokními lunetovými klenbami.¹⁰

Reduta

Bývalé gymnázium, patří k významným kulturním památkám města. Je součástí komplexu staveb vybudovaných jezuitou v 17. Století. Jako samostatná budova vznikla roku 1729. V roce 2001 prošla náročnou rekonstrukcí a nyní slouží ke společenským a kulturním účelům.¹¹

⁸ JANČÁŘ, Josef; Holý, Aleš a kol.: *Královské město Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: Nadace pro obnovu městské památkové zóny, 2002, s. 159

⁹ Tamtéž, s. 149

¹⁰ Tamtéž, s. 149

¹¹ Tamtéž, s. 79

Gymnázium v Uherském Hradišti

Historická budova gymnázia v Uherském Hradišti pochází z roku 1884. Projekt stavby navrhl stavitel Josef Schaniak. Gymnázium bylo také první českou střední školou na Slovácku.¹²

Bývalá židovská synagoga

Tato stavba vznikla v roce 1875. Původně byla postavena jako jednolodní halový objekt s galerií v patře budovy. Při nejnovější rekonstrukci došlo k obnově původní architektury. Dnes prostory využívá knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana. Objekt je prohlášen za nemovitou kulturní památku.¹³

Bývalý justiční palác

Tato kulturní památka vznikla v devadesátých letech 19. století a začala sloužit pro účely Uměleckoprůmyslové školy a sídla Sboru národní bezpečnosti – ovšem toto sídlo bylo počátkem 20. století zrušeno a Policie ČR již sídlí na Velehradské třídě. Nyní bývalý justiční palác slouží Střední uměleckoprůmyslové škole.¹⁴

¹² *Uherské Hradiště: oficiální portál města* [online]. BORUNSKÁ RADKA. 21.7.2010. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <https://www.mesto-uh.cz/Folders/1533-1-Vyznamne+pamatky+mesta.aspx>

¹³ Tamtéž

¹⁴ Tamtéž

1.3 Kulturní život v Uherském Hradišti

Město Uherské Hradiště i jeho okolí patří do oblasti Moravského Slovácka a to lze charakterizovat jako „kraj lidí s uměním těsně spjatých“. Lid v tomto kraji miluje píseň, tanec a folklor. Je to snad dáno přírodou, která tuto oblast obklopuje, sluncem a vínem.¹⁵

Do poloviny 20. století v Uherském Hradišti chyběly profesionální kulturní instituce, vyjímaje několik dechových kapel. Koncerty, divadelní představení, nebo různé kulturní programy připravovali amatérští hudebníci, divadelníci, a to hlavně v Měšťanské besedě a v Sokole.¹⁶

Za první českou kulturní instituci v Uherském Hradišti je možné považovat český Čtenářský spolek a z něho zrozenou Měšťanskou besedu, i když jejich poslání bylo daleko širší. Čtenářský spolek v Uherském Hradišti jako první založil českou knihovnu a jejím vlastníkem se později stala Měšťanská beseda. Tato knihovna patřila až do roku 1918 k největším hradištským knihovnám a postupně byla otevřena široké veřejnosti. První spolky měly za úkol šířit nejen vzdělání a zábavu, ale také pořádat různé společenské zábavy a kulturní besedy, večírky, plesy, slavnosti, koncerty, nebo divadelní představení. Čtenářský spolek takovou besedu pořádal v roce 1863 v sále Reduty a na programu byla recitace, tanec a zpěv.¹⁷

Zpráva okresního hejtmanství v Uherském Hradišti ukazuje, že na této besedě měl údajně vystoupit dne 5. února 1856 Slovanský pěvecký spolek z Vídně, což vedlo při Měšťanské besedě a později v Sokole k založení nových pěveckých spolků, které často vystupovaly na veřejnosti. Pěvecký odbor Měšťanské besedy veřejně vystoupil roku 1868 na slavnostech na Velehradě a o rok později vítal velkou výpravu do Čech, pod vedením kardinála Schwarzenberga. Tehdy navštívil Uherské Hradiště skladatel Pavel Křížkovský, který dirigoval na Velehradě bohoslovecký pěvecký sbor Ohlas z Olomouce.¹⁸

¹⁵ Dýnka, Karel: *Hudební kultura města Uherské Hradiště*, 1971, s. 2

¹⁶ Kolektiv autorů: *Uherské Hradiště: královské město na řece Moravě*, Uherské Hradiště 2007, s. 323

¹⁷ Hosák, Ladislav; Jordán František. *Uherské Hradiště*. Brno: Blok, 1981, str. 359.

¹⁸ Tamtéž. S. 359

Velkou posilou českého kulturního života v Uherském Hradišti, bylo založení českého gymnázia, jehož slavnostního otevření se zúčastnil i Pěvecký spolek Žerotín, který zazpíval dopoledne při slavnostní mši a otevření učeben a odpoledne na koncertě v Měšťanské besedě. Toto vystoupení mělo zásadní vliv na oživení činnosti pěveckého odboru. Sbor žáků gymnázia pod vedením prof. Františka Jansy, vystupoval nejen na ústavních shromážděních a akademiích, ale také na veřejných koncertech, doplněných sólisty, zpěváky i hudebníky z řad místních ochotníků.¹⁹

Není snadné dnes hodnotit uměleckou úroveň a ohlas těchto hudebních činností. Jisté je však to, že i když byly tyto činnosti prováděny v zájmu národních potřeb, přesahovaly kdysi běžnou kulturní úroveň zábavy a sledovaly určité konkrétní cíle.²⁰

Mezi významná hudební a pěvecká tělesa reprezentující Uherskohradištsko patří Smíšený pěvecký sbor Svatopluk, soubor Hradišťan, Old Stars Hradišťan, Slovácká filharmonie.

Smíšený pěvecký sbor Svatopluk

Smíšený pěvecký sbor Svatopluk, patří k nejstarším sborům v České republice, založený v roce 1894 profesorem Antonínem Kollmannem. Díky dlouholetému působení sbormistra dirigenta a upravitele lidových písní Oldřicha Halmy,²¹ který stál v čele Svatopluku celých padesát let. Po jeho smrti roku 1985 se sboru ujal sbormistr a varhaník Karel Dýnka, který sbor výrazně omladil a začal studovat náročná díla s doprovodem orchestru. V roce 1999 tento sbor nahrál své první profilové CD s názvem Kořeny. Od roku 2002 stojí v čele Svatopluku sbormistr a dirigent Filip Macek, který pokračuje ve studování významných vokálně – instrumentálních děl, např. W.A. Mozarta, G. Fauré, L.v.Beethovena, G.F.Händela, A. Dvořáka, L. Janáčka, J.S.Bacha, J.J.Ryby a dalších

¹⁹ Hosák, Ladislav; Jordán František. *Uherské Hradiště*. Brno: Blok, 1981, str. 360

²⁰ Tamtéž, s. 360

²¹ Oldřich Halma, původně profesí učitel. Upravoval lidové písně, dirigent Slovácké filharmonie, sbormistr Pěveckého sdružení moravských učitelů a smíšeného pěveckého sboru Svatopluk.

českých i světových autorů. Své posluchače s velkým úspěchem Svatopluk našel i v zahraničí.²²

Soubor Hradišťan

V roce 1950 v Uherském Hradišti vznikl společně tento výjimečný soubor tanečníků a hudebníků s vysokou interpretační úrovní. U zrodu stály výrazné osobnosti, jako například klarinetista a básník Otakar Horký, cimbalista Jaroslav Čech²³ a především choreograf a první primáš souboru Jaroslav Václav Staněk, který řídil Hradišťan přes čtvrt století.²⁴ Původně čerpal soubor z lidové tradice. Od roku 1978 je vedoucím Hradišťanu tvůrčí osobnost a skladatel a houslista Jiří Pavlica,²⁵ který postupně dokázal dramaturgii přetransformovat do jiných kultur a hudebních žánrů. Během své historie se v Hradišťanu vystřídala řada generací hudebníků, sólových zpěváků, např. Věra Domincová, Antonín Čevela, Josef Pilát, Stanislav Gabriel a další. Dnes je Hradišťan profesionálním tělesem, který pracuje zejména s odkazem lidové tradice, překračuje hranice hudebních žánrů a spolupracuje s osobnostmi různých kultur celého světa. Je častým hostem domácích i zahraničních festivalů, ale i vážné hudby. Spolupracuje s médii a divadlem. V roce 1992 se stala uměleckou vedoucí taneční složky Hradišťanu Ladislava Košíková (viz kapitola taneční obor).²⁶

²² *Smíšený pěvecký sbor Svatopluk* [online]. 17.9.2008. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <http://svatopluk.unas.cz/>

²³ Jaroslav Čech, v souboru působil od roku 1953

²⁴ Jaroslav Václav Staněk (*20.4.1922 - +28.2.1978), posunul tehdejší chápání prezentace folklóru od klasického volného předvádění tanců po propracovanější umělecká díla.

²⁵ Jiří Pavlica (*1.12.1953) má za sebou výraznou hudební činnost, bohatou diskografii s vlastními autorskými projekty, pravidelná vystoupení v zahraničí, četná autorství filmové a divadelní hudby. Jeho práce získala odborná ocenění i několik zlatých desek za nejprodávanější alba.

²⁶ *Jiří Pavlica/ Hradišťan* [online]. 1.1.2015. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <http://www.hradistan.cz/>

Old Stars Hradišťan

V roce 1998 založili bývalí tanečníci Hradišťanu, skupina ze sedmdesátých a osmdesátých let, folklorní soubor Old Stars Hradišťan. Tyto „starší“ nikoli však padlé „hvězdy“ interpretují tance, písně a zvyky především z hradišťského Dolňácka a okolí, ve snaze navázat a udržet tvůrčí odkaz Jaroslava V. Staňka a dalších vedoucích a choreografů Hradišťanu. V současné době tvoří soubor osm tanečních párů. Vystupují v krojích, přepracovaných podle originálních předloh. Své příznivce si soubor získal spontánním projevem charakteristický složitými stylizacemi, ale zato okořeněným zemitostí a momentální improvizací tanečníků. V Uherském Hradišti soubor pravidelně pořádá besedy u cimbálu a účastní se festivalů a různých společenských akcí.²⁷

Slovácká filharmonie

Nejvýraznějším amatérským souborem města Uherské Hradiště se stala Slovácká filharmonie, dále jen SF, která vznikla v roce 1924. Myšlenku, oslavit významné jubileum 100. narození skladatele Bedřicha Smetany, provedl v čin hradišťský rodák Zdeněk Chalabala.²⁸ V krátké době kolem sebe shromáždil 80 hudebníků všech společenských vrstev z 24 slováckých měst a vesnic a poté je stmelil v těleso. Členové tohoto souboru pravidelně dojížděli na zkoušky v Uherském Hradišti a Zdeněk Chalabala jezdil na zkoušky do Břeclavi.²⁹

První orchestrální soubor SF měl 23 houslistů, 6 violistů, 6 violoncellistů, 6 kontrabasistů, 1 harfenistu, 3 flétnisty, 3 hobojisty, 2 fagotisty, 5 cornistů, 3 trubky, 4 pozounisty a 4 hudebníky u bicích nástrojů. Celkem 68 muzikantů. Na programu prvních koncertů zazněla díla Bedřicha Smetany, Zdeňka Fibicha, Josefa Suka a Antonína Dvořáka. Dá se říci, že nejkrásnějším činem SF byl tehdy koncert k oslavě 100. výročí

²⁷ *Old Stars Hradišťan* [online]. 2007. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <http://old-stars.eu/o-nas/>

²⁸ Zdeněk Chalabala, *18. 4. 1899 - +4. 3. 1962. Byl to dirigent, dramaturg, propagoval především českou, slovenskou a ruskou operu. V roce 1953 získal uznání zasloužilého umělce a v roce 1958 pak národní umělec.

²⁹ Dýnka, Karel: *Hudební kultura města Uherské Hradiště*, 1971, s. 36

- Břeclavské orchestrální sdružení vstoupilo do Slovácké filharmonie jako celek.

narození B. Smetany, uskutečněn 25. 5. 1924, kterého se zúčastnilo přes 15.000 posluchačů, aby složili poklonu největšímu českému hudebníkovi. „*Mohutná vlna zpěvu rozlévala se daleko široko po slunném slovácku, jehož lid měj odjakživa zpěvné srdce a hudební duši*“ cituje Karel Dýnka ve svém spisu. Toho dne se stala filharmonie slováckou.

30

Po odchodu Zdeňka Chalabaly do Brna v roce 1925, orchestr upadal a během roku 1929 se pro finančně nepříznivou situaci SF úplně rozešla. Přerušená tradice orchestrálního tělesa byla ke škodě kultury města i Slovácka opět spojena v roce 1943. Na počátku nové činnosti SF stál učitel Oldřich Halma.³¹ Slovácká filharmonie s pozdějším názvem Slovácký symfonický orchestr vykonala mnoho poctivé umělecké práce pro kulturu města i širokého okolí. Vždyť od obnovení své činnosti do konce roku 1970 uspořádala 241 koncertů.³²

Hudba a Slovácké divadlo

Mezi nejproslulejší kulturní a profesionální instituce v Uherském Hradišti, patří Slovácké divadlo. Za poslední desetiletí se zapsalo do srdcí diváků i povědomí české kulturní veřejnosti několika inscenacemi, z nichž mnohé převzala do vysílání i Česká televize. Řada inscenací i skvělé herecké výkony byly oceněny na celostátních soutěžích. Slovácké divadlo se bezesporu stalo nenahraditelnou součástí české divadelní kultury v etnograficky zajímavém regionu.³³

Divadlo a hudba spolu tvoří neoddělitelnou složku, která je součástí mnoha dramatických momentů činohry. Slovácké divadlo, dále jen SD v Uherském Hradišti bohatě dodnes využívá hudbu ve svém repertoáru. V průběhu několika let SD užívalo ve svých hrách hudby jako scénického elementu k podtrhnutí lyrických, nebo dramatických

³⁰ Tamtéž, s. 40

³¹ Oldřich Halma, *1907, +1985, rodák z Přerova, byl další z řady dirigentů Pěveckého sdružení moravských učitelů, popularitu získaly jeho úpravy lidových písní zejména ze Slovácka. Dále působil jako dirigent SF a Uherskohradištského sboru Svatopluk.

³² Dýnka, Karel: *Hudební kultura města Uherské Hradiště*, 1971, s. 37

³³ Kolektiv autorů: Uherské Hradiště: *královské město na řece Moravě*, Uherské Hradiště 2007, s. 342
Přehled inscenací, režisérů a herců s dalšími pracovníky Slováckého divadla od roku 1995, přinesla publikace, vydaná k 50. výročí jeho založení.

scén. Dále SD spolupracuje s několika hudebními poradci, kteří navrhnou k hrám vhodný hudební repertoár.³⁴

Hudební spolupráce ve SD závisí na mnoha činitelích a to zejména na koncepci uměleckého vedoucího, nebo režiséra, který tíhne k dramaturgii komorní hry, nebo hry se širokým využitím hudby, zpěvu a tance. Mnoho skladatelů psalo pro Slovácké divadlo původní díla, která byla doprovázena nějakým orchestrem, nebo napsanou hudbu hráli místní amatérští hudebníci.³⁵

V roce 1962 byl založen ve SD menší stálý orchestr. Umělecký vedoucí tohoto orchestru, herec Roman Mecnarowski³⁶ využíval ke své koncepci rozvinutí hudební komedie většího působení scénické hudby, dále chtěl co nejvíce uplatnit sólový zpěv, protože sám byl vynikající zpěvák. Jeho vize byla zvýšit návštěvnost divadla v předpokladu, že divadlo s hudbou v mnoha svých typech má největší přitažlivost a účinnost.³⁷

1.4 Výtvarný život v Uherském Hradišti

Uherské Hradiště patří mezi známá střediska výtvarného života na Moravě. Přes padesát let zde působí střední Uměleckoprůmyslová škola, která kolem sebe soustředila několik generací výtvarníků, pedagogů a dodnes vzdělává nastupující umělce nejrůznějších oborů výtvarné činnosti.

Ve výtvarném životě města má významnou roli Galerie Slováckého muzea, která sídlí v barokním objektu vojenské zbrojnice z roku 1723. Zájem o prezentaci výtvarných děl z muzejní sbírky byl projeven již na počátku 40. let 20. století, ačkoliv k realizaci této myšlenky došlo až v roce 1958. Poté prošla budova pod označením Galerie Slováckého

³⁴ Dýnka, Karel: *Hudební kultura města Uherské Hradiště*, 1971, s. 40

³⁵ Tamtéž s.41

³⁶ Roman Mecnarowski, původem polák, v letech 1959 - 1966 působil ve Slováckém divadle. V roce 1971 nastoupil jako vyzrálý herec do Městského divadla Zlín. Ztvárnil několik stěžejních postav jako např. Král Lear, věnoval se také režii.

³⁷ Dýnka, Karel: *Hudební kultura města Uherské Hradiště*, 1971, s. 42

muzea značnou rekonstrukcí a zpřístupněna veřejnosti byla roku 1962. ³⁸Velkým podílem na uskutečnění celého projektu přispěl tehdejší ředitel muzea PhDr. Vilém Jůza³⁹

Bohatou výstavní aktivitu galerie provází široké spektrum odborné uměleckohistorické činnosti, jehož základem se stal systematický výzkumný program se zaměřením na dokumentaci a zpracovanou historii výtvarného umění regionu i na sledování současného dění ve výtvarném umění. Součástí tohoto programu se v roce 1966 stal výtvarný projekt *Návraty*, který je orientován na významné a působivé projevy umělců, bývalých absolventů zlínské Školy umění a Střední uměleckoprůmyslové školy v Uherském Hradišti a ve Zlíně. ⁴⁰

Galerie se dále podílí řadu let na realizaci Mezinárodního symposia lité medaile, drobné plastiky a plakety. ⁴¹

Umělecké školství

Základy výtvarné pedagogiky jsou spjaty s působností střední uměleckoprůmyslové školy, dále jen (UMPRUM) která se přestěhovala ze Zlína roku 1952. Velmi úzce souvisí se Školou umění ve Zlíně, založenou firmou Baťa roku 1939. K založení zlínské Školy umění šlo několik důvodů: významnou roli sehrály nevelké úspěchy firmy v oblastech reklamy a její propagace a rovněž osobní důvody Antonína Bati⁴² pro vědu a umění a jeho zájem zreformovat školství. Také bylo potřeba zaplnit určité kulturní místo v nové průmyslové aglomeraci. ⁴³

³⁸ Kolektiv autorů: Uherské Hradiště: *královské město na řece Moravě*, Uherské Hradiště 2007, s.350

³⁹ PhDr. Vilém Jůza, historik umění, který vnašel od roku 1955 novou a jasnou odbornou koncepci, dále systematicky rozšiřoval uměleckou sbírku a získal prostory k vybudování samostatné galerie výtvarného umění.

⁴⁰ Kolektiv autorů: Uherské Hradiště: *královské město na řece Moravě*, Uherské Hradiště 2007, s. 378

⁴¹ Tamtéž, s. 378

⁴² Antonín Baťa *1874 - +1908, starší bratr Tomáše Bati

⁴³ Kolektiv autorů: Uherské Hradiště: *královské město na řece Moravě*, Uherské Hradiště 2007, s. 408

Způsob výuky na škole umění se opíral o tzv. principy výmarského Bauhausu.⁴⁴ Škola umění ve Zlíně vůbec jako první v našich zemích podřizovala výuku potřebám výroby a měla připravovat své studenty na dráhu průmyslových výtvarníků. Studenti se měli dopoledne věnovat práci a odpoledne navštěvovat přednášky a cvičení v řádném studiu. Škola nabízela uchazečům o studium výběr z těchto oborových kombinací: 1. stavební průmysl a architektura, 2. bytová kultura, zdobivé umění, všeobecný umělecký průmysl 3. průmyslová grafika, reklama, knihařství, 4. aranžérství, výstavnictví, 5. módní průmysl, 6. sochařsko-keramický obor, 7. dekorační malba. Během šesti let trvání se však nepodařilo výuku realizovat ve všech oborech. Až v roce 1946, kdy se změnila struktura školy, byly postupně otevřeny nové obory a to návrhářství a modelářství obuvi, tvarování strojů a nástrojů, kamenosochařství, aranžérství, výstavnictví, modelářství nových hmot, reklama a grafika.⁴⁵

V roce 1952, kdy se škola přestěhovala ze Zlína (tehdejšího Gottwaldova) do Uherského Hradiště, získala nové prostory v budově okresního národního výboru a v areálu Staré radnice. Svě současné jméno nese od roku 1962.⁴⁶

Po sametové revoluci nastala nová kapitola ve vývoji instituce. Škola se začala svobodně rozvíjet, výuka prodělala spoustu kvalitativních změn, např. vybavením novou počítačovou technikou, modernizací výuky. Díky novým internetovým možnostem také přišlo k navozování vztahů s okolním světem u nás i v zahraničí.⁴⁷

Dnes se UMPRUM řadí k nejkompexnějším a nejrozsáhlejším centrům našeho uměleckého školství s celkovým počtem devíti vyučovaných oborů. Mnoho absolventů pokračuje ve studiu na vysokých školách uměleckého zaměření jako např. Akademii výtvarných umění v Praze, Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě a na jiných vysokých školách obdobného typu u nás, nebo v zahraničí.⁴⁸

⁴⁴ Výuka byla založena na vzájemném propojení praktického a řemeslnického výcviku výtvarných cvičení a teoretických disciplín

⁴⁵ Kolektiv autorů: Uherské Hradiště: *královské město na řece Moravě*, Uherské Hradiště 2007, s. 409

⁴⁶ Kolektiv autorů: Uherské Hradiště: *královské město na řece Moravě*, Uherské Hradiště 2007, s. 407

⁴⁷ Tamtéž, s. 408

⁴⁸ Tamtéž, s. 408

II. POČÁTKY A ROZVOJ ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY V UHERSKÉM HRADIŠTI

2 POČÁTKY A ROZVOJ UMĚLECKÉHO ŠKOLSTVÍ V UHERSKÉM HRADIŠTI

Tato kapitola je věnována době od založení základní umělecké školy až po současnost. Nastíněny budou důležité události vývoje, mezníky, významné osobnosti a různé kulturní akce vztahující se ke škole.

2.1 Založení školy roku 1939 a její historie

O založení školské instituce, která by výchovně působila na rozvíjení vlivu umění mezi mládeží, se zasloužila řada společenských kulturních a sociálně politických faktorů. Byla podmíněna specificky regionálním rázem. Jelikož je Uherské Hradiště z hlediska etnografického s přilehlými obcemi část dolňáckého regionu, byla tu vždy bohatá lidová i zpěvní tradice, obliba folkloru i hudebníků v různých dechových souborech. Hudebnost a zpěvnost byly dvě složky typické pro tuto oblast Slovácka, které se staly se subjektivními činiteli, jež ovlivnily vývoj založení školy.⁴⁹

Počátky hudebního školství v Uherském Hradišti jsou těsně spjaty se založením Slovácké filharmonie v roce 1924. Pro výchovu svých členů byli zváni profesori konzervatoře z Brna a ti pravidelně pořádali přednášky a kursy. Vyučovalo se o víkendech a v pondělí. Zúčastnit se mohli pouze členové filharmonie. Součástí vyučování byla historicko-literární výchova, estetická výchova a praxe v nástroji a tak se tyto kursy staly prvním pokusem pro vyučování hudby v Uherském Hradišti. Tyto kursy se ale příliš neosvědčily a skončily pouze po jednorozhodném trvání 15. 1. 1925. Poté hudební výchovu obstarávali soukromí učitelé hudby, kteří sice byli zdatní hudebníci, ale tehdejší nepříznivé finanční poměry je nutily učinit z vyučování účinný obchod. Vyučovalo se většinou ve skupinách a jen zřídka se stávalo, že talentovaným dětem byl dán pevný základ a byly posílány na vyšší učiliště.⁵⁰

⁴⁹ 50. výročí založení LŠU. Uherské Hradiště, 1989, s. 11

⁵⁰ Dýnka, Karel: *Hudební kultura města Uherské Hradiště*, 1971, s. 17

Dá se říci, že konzervativnost někdejších měšťanských rodin a osobní přístup soukromých učitelů hudby znesnadňovaly založení hudební školy v pravém slova smyslu, takže byla založena až v únoru roku 1939.⁵¹

Vyučování na hudební nástroje bylo do založení hudební školy čistě soukromou záležitostí. Učitelé byli většinou proškolení praktičtí hudebníci, kteří zájemce vyučovali ve skupinách. Ne všechny vrstvy obyvatelstva měly k tomuto vzdělání přístup.⁵²

Výuka na škole byla zahájena v roce 1939 pro 16 žáků se dvěma učiteli, Františkem Vávrů, který vyučoval na housle a Ludmilou Hrabákovou, která vyučovala na klavír. Na konci školního roku však počet žáků vzrostl na 57. Dá se říci, že škola se vyvíjela poměrně rychle, jelikož v roce 1943 školu navštěvovalo již přes 220 žáků. Avšak plného rozvoje škola dosáhla až po okupaci v roce 1945, kdy se stal ředitelem František Vávrů.⁵³

2.2 Významné etapy ve vývoji školy

2.2.1 Léta 1948 – 1958

Doba poválečná přinesla další příznivé změny. Počet žáků neustále vzrůstal a přibýly nové prostory, vhodné pro výuku. Na začátku roku 1948 bylo zpřístupněno vzdělávání širokým vrstvám pracujících lidí. Po roce 1949 se hudební škola stala státním zařízením.

Toho roku k 1. září získala škola nový název a to Městský hudební ústav. Pedagogický sbor byl rozšířen i o nové pedagogy a to pro klavírní oddělení Marii Vroblou a Vlastu Dominikovou a pro oddělení houslové Ladislava Chmelaře.⁵⁴

⁵¹ Školní kronika ZUŠ, rok 1939/1940

⁵² Dýnka, Karel: *Hudební kultura města Uherské Hradiště*, 1971, s. 18

⁵³ Školní kronika ZUŠ, rok 1939/1949

⁵⁴ Tamtéž, rok 1939/1949

Pedagogický sbor v roce 1949:

Pedagogický sbor v roce 1949						
Ředitel školy	František Vávřů					
Oddělení klávesových nástrojů	Bohuslav Knytl	Vlasta Habartová	Marie Vroblová	Valerie Machová	Josef Cenek	Vlasta Dominiková
Oddělení houslových nástrojů	František Vávřů	Stanislav Nosek	Alois Reček	Ladislav Chmelař	J. Řepa – výpomocný učitel	
Přípravná hudební výchova	Valerie Machová					
Hudební nauka	Josef Cenek					

Na počest desátého výročí založení školy, bylo uskutečněno předvánoční hudební odpoledne k počtě 90. narozenin J. B. Foerster. Na programu zazněly skladby tohoto skladatele i díla Vítězslava Nováka a Zdeňka Fibicha.⁵⁵

Školní rok 1949/1950 přinesl i řadu jiných koncertů. Mezi významné patřil dne 18. března Večer mladých sólistů, kde na programu zazněla díla světových skladatelů.⁵⁶

Na počest spisovatele Bedřicha Beneše Buchlovana, který svých 65 let práce věnoval a zasvětil rodnému Slovácku, se 16. Dubna roku 1950 ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti konala výstava jeho děl se spoluprací kvarteta Městského hudebního ústavu.⁵⁷

Úspěchy slavily i soubory. Konala se Krajská soutěž uměleckých souborů, které se zúčastnil pěvecký spolek Svatopluk, Slovácká filharmonie, dechové soubory z Topolné, Popovic, Starého Města aj. Druhé kolo Krajské soutěže proběhlo v Gottwaldově.⁵⁸ Členové poroty byli Bohuslav Knytl, Josef Cenek a Stanislav Nosek. Vítězové krajské soutěže pořádali koncert na Velehradě. Celý večer byl rozdělen na dvě části, na hudbu populární a vážnou. V části hudby populární zazněla díla skladatelů S. Macha, J. Neumanna, J. A. Vitáska. Z vážné hudby zazněla díla skladatelů W. A. Mozarta, Z.

⁵⁵ Školní kronika ZUŠ, rok 1949/1950

⁵⁶ Tamtéž, rok 1949/1950

⁵⁷ Tamtéž, rok 1949/1950

⁵⁸ Gottwaldov – starý název města Zlín

Fibicha, G. Karganova aj. Tento bohatý program zároveň zakončil školní rok 1949/1950 s velkolepým úspěchem.⁵⁹

Na škole také vznikalo několik komorních sdružení. Za připomínku stojí smyčcové trio, ve kterém hrál František Vávřů – 1. housle, Josef Borák – 2. housle, Bohuslav Knytl – violu. Toto seskupení poprvé vystoupilo 9. 3. roku 1949 s Dvořákovým Tercetem C dur. Dále smyčcové kvarteto ve složení František Vávřů, Ladislav Chmelař, Bohuslav Knytl, Zdeněk Vaněk, vzniklo 9. 2. 1950.⁶⁰

Rok 1951 přinesl rozšíření nabídky výuky dalších hudebních nástrojů, především dechových a to klarinet, žesťové nástroje a následně hru na akordeon.

Hlavním cílem vzdělávání v LŠU, bylo rozvíjení estetické výchovy mládeže, výchova v oblasti instrumentální hry a zpěvu, prohlubování a upevňování hudebních vědomostí, získaných na základní škole, a jiné.⁶¹

Roku 1953 byla škola přejmenována na Základní hudební školu.

2.2.2 Léta 1958 - 1978

Během dvacetiletého trvání této školy, došlo k řadě dalších změn. Mezníkem byl rok 1958/1959, kdy škola slavila dvacet let svého trvání.

Jubilejní koncert žáků školy se uskutečnil 17. března 1959 v sále Závodního klubu v Uherském Hradišti. Na programu bylo 25 hudebních čísel. Tehdejší deník Slovácká Jiskra, který zprostředkovával informace pro Uherské Hradiště, psal pravidelně o kulturním dění v Uherskohradištském regionu.⁶²

Článek dne 17. 3. 1959, kladně informuje veřejnost:

⁵⁹ Školní kronika ZUŠ, rok 1949/1950

⁶⁰ Tamtéž, rok 1949/1950

⁶¹ Dýnka, Karel: *Hudební kultura města Uherské Hradiště*, 1971, s. 20

⁶² Školní kronika ZUŠ, rok 1958/1959

„ Právem dnes můžeme říci, že poctivá práce celého kolektivu a dvacetiletá tradice dala našemu městu mnoho a ještě více v budoucnu dá “

V tomto roce proběhla prověrka vykonávané práce vedoucími orgány krajského a školního inspektorátu s panem Jaromírem Borovičkou. Výsledek byl velmi lichotivý, jak pro učitelský sbor, tak i jeho vedení. Tímto ohodnocením škola získala přední místo v kraji.

„ Člověk může být šťastný bez zlata, ale nemůže být šťastný bez písňe “.

Touto citací se zapsal inspektor Jaromír Borovička slavnostně s poděkováním do školní kroniky.

Zahájení nového školního roku roku 1959 bylo velkolepě uvedeno koncertem, který měl název Handlův večer. Uváděl jej ředitel školy František Vávru a účinkovali žáci Hudební školy.

Základní hudební škola se od 1. 9. 1961 změnila na Lidovou školu umění (LŠU). Zdokonalovaly se výchovně vzdělávací plány a učební osnovy. Rozšiřoval se počet kvalifikovaných učitelů a byla zakládána nová nástrojová oddělení. Žáci získali možnost vzdělávat se nejen v oblasti hudby, ale i v dalších uměleckých oborech – tanečním, výtvarném, literárně- dramatickém. Úkolem školy bylo rozvíjení estetické výchovy mládeže, prohlubování hudební výchovy získané na základních školách, výchova dětí v oblasti instrumentální hry a zpěvu, literárně- dramatickém projevu a v pohybové výchově. Výuka v těchto oborech se dále postupně vyvíjela.⁶³

V roce 1964 byl otevřen výtvarný obor a o rok později taneční. V roce 1966 se vyučovalo i v oboru literárně-dramatickém. Výuka na Lidové škole umění se stala dvoustupňovou a žáci mohli pokračovat ve studiu i po ukončení povinné školní docházky.⁶⁴

Celý interní i veřejný plán všech oborů byl zaměřen k důstojné oslavě 30. výročí založení LŠU. Dne 19. listopadu 1968 proběhl pěvecký a klavírní koncert, kde vystoupili vzácní hosté a umělci František Hrabal, krajský inspektor pro LŠU - zpěv, Vítězslav Kühn,

⁶³ 50. výročí založení LŠU. Uherské Hradiště, 1989 s. 14

⁶⁴ Tamtéž

ředitel LŠU v Brně - klavír a metodik krajského pedagogického ústavu skladatel Zdeněk Kaňák. Na programu zazněla díla starších i moderních českých skladatelů. Koncert měl tehdy velký úspěch. Zdeněk Kaňák věnoval zápis do školní kroniky: ⁶⁵

„Dozněly tóny, zastavil se čas a visí nehnutě, jak v zamyšlení nad kontrapunktem osudů Vaší milé školy. A do souzvuku spojí Vás – lidí dobré vůle od štětce, palety, smyčce a cimbálu, tanečních cifer a rituálu jevištních prken, jež znamenají svět...“

Lidová škola umění se také věnovala výchově amatérů v oblastech pěveckých, folklorních, dechových, proto v okolí Uherského Hradiště vznikaly soubory, v nichž působili bývalí absolventi školy, obdivovatele hudby, umění, kteří se dokázali uplatnit v praktické činnosti a tím přispívali ke zvyšování kulturní úrovně veřejnosti. ⁶⁶

Úspěšnou součástí LŠU se stalo založení hudebních souborů. Žákovské smyčcové a dechové soubory měly na škole dlouholetou tradici a získaly četná ocenění na krajských a celostátních soutěžích. Nemalého uznání dosáhli také folklorní soubory na celostátních soutěžích. ⁶⁷

Významným tělesem LŠU se stal také Uherskohradištský dětský sbor pod vedením sbormistra a učitele klavírního oddělení Karla Dýnky a soubor Musica Moderata.

Uherskohradištský dětský sbor, (dále jen UHDS) vyšel z iniciativy tehdejšího Městského národního výboru v Uherském Hradišti návrh založit dětský pěvecký sbor, který by reprezentoval město. Nápadu se chopil Karel Dýnka, ⁶⁸ sbormistr úspěšného pěveckého sboru Lidové školy umění v Uherském Hradišti a v roce 1978 vypracoval a předložil návrh, který byl později projednán a schválen na schůzi zainteresovaných institucí. Tímto byl UHDS založen. Členové tohoto sboru byli převážně žáci Lidové školy

⁶⁵ Školní kronika ZUŠ, rok 1965/1979

⁶⁶ 50. výročí založení LŠU. Uherské Hradiště, 1989, s. 16

⁶⁷ Tamtéž

⁶⁸ Karel Dýnka, nar. 14.4.1929 v Částkově hudební nadání zdědil po své matce. Ta byla v Částkově členkou pěveckého kroužku. Důležitým podnětem byla pro Karla Dýnku již od dětství chrámová hudba. Dále navštěvoval od roku 1940 dvojtřídní obecnou školu. Zásadním momentem pro další rozvoj Karla Dýnky bylo studium na soukromém gymnáziu ve Fryštáku u Holešova, kde v jedenácti letech začal studovat i zpívat v chlapeckém sboru. Poté se začal věnovat hře na hudební nástroje – klavír, varhany, housle a klarinet. V roce 1958 získal místo v Uherském Hradišti a stal se ředitelem kůru ve farním kostele sv. Františka Xaverského (již zmíněn v 1.kapitole). Na LŠU vyučoval od roku 1965 akordeon a klavír, později také hudební nauku a sborový zpěv. Od roku 1967 se stal předsedou předmětové komise klavírního oddělení a působil v různých porotách klavírních soutěží.

umění a organizačně byl sbor začleněn k Městskému kulturnímu středisku, jež bylo garantem činností sboru a dotací. Na rozdíl od Svatopluku, který Karel Dýnka přebral po Oldřichu Halmovi byl UHDS jako jeho „dítě“, které si od prvopočátku vybudoval. Není divu, že k dětskému sboru měl Karel Dýnka, který jej vedl celých třináct let, silný citový vztah.⁶⁹

Od roku roku 1999 převzal vedení UHDS Filip Macek⁷⁰ a v září roku 2001 jej přebrala Magdalena Uhrová – nynější zástupkyně ředitele školy. Od roku 2003 jej vede Pavel Berka⁷¹

Musica Moderata, komorní soubor při Lidové škole umění v Uherském Hradišti začal fungovat v roce 1982 ve složení:

- Stanislav Nosek – 1. housle
- Drahomíra Stránská – 2. housle
- Jana Šuplerová – violoncello
- Karel Dýnka – klavír, klávesové nástroje.

V roce 1986 zastoupila Stanislava Noska, Eva Kočišová. Soubor úspěšně vystupoval na koncertech v Uherském Hradišti, Uherském Brodě, Buchlovicích, Trenčíně a v roce 1987 také ve městech lužických Srbů v Německu.

Soubor také příležitostně spolupracoval s pěveckým sborem Svatopluk a UHDS. Často vystupoval jako smyčcové trio⁷² a v tomto složení se zúčastnil soutěže komorních souborů „Dvořák – Čajkovskij“ v Praze, kde získal ocenění za interpretaci a dramaturgii skladby hudebního skladatele Alexandra Borodina.⁷³

⁶⁹ UHROVÁ, Kristýna: *Sbormistrovské aktivity Karla Dýnky na Uherskohradištsku*. Diplomová práce. UP Olomouc, 2005, s. 45-46

⁷⁰ Mgr. et. MgA. Filip Macek, absolvent konzervatoře v Kroměříži a JAMU v Brně, sbormistr Pěveckého sboru Antonína Tučapského Vyškov a Stojanova gymnázia Velehrad.

⁷¹ Pavel Berka, absolvent konzervatoře v Brně a pedagog ZUŠ v Uherském Hradišti.

⁷² E. Kočišová, D. Stránská, J.Šuplerová

⁷³ Školní kronika ZUŠ, rok 1982/1983

2.2.3 Léta 1979-1989

Roku 1979 slavila Lidová škola umění v Uherském Hradišti významné čtyřicetileté jubileum. Tehdejší podoba školy prošla mnoha změnami od doby svého vzniku, a zájem i láska k hudbě, či umění neustále vzrůstal. Zvyšovala se úroveň pedagogické práce učitelů, kteří se dále věnovali dalšímu studiu na vysokých školách a doplňovali si vzdělání.

Při příležitosti čtyřicetiletého výročí školy vyslovilo svá blahopřání několik významných osobností:⁷⁴

Ze vzpomínek pana učitele Františka Vávru:

„Můj život je vlastně lidová škola umění v Uherském Hradišti. Byl jsem při jejím zrodu, jako první učitel spolu s učitelkou Ludmilou Malou – Hrabákovou. Já houslista, ona klavíristka. Prožil jsem na škole hodně radostí. Počátky školy se s odstupem času zdají být až neskutečné, zvláště v době okupace, kdy škola byla uzavřena a několikrát přestěhována. Koncem války v dubnu roku 1945, se učitelský sbor rozešel a já ve škole zůstal sám. Na požádání městského národního výboru, dal jsem se do znovuvybudování školy.“

Několik slov ředitele Lidové školy umění Petra Křiváka:

„ 40 let je vlastně výročí ještě mladého věku, i když je za nimi kus plodné, často těžké, ale krásné práce. Sám letos prožívám dvaatřicátý rok v LŠU v Uherském Hradišti. Především si uvědomuji, že prvořadým úkolem LŠU zůstává estetická výchova v tom nejširším slova smyslu. Výchova, která nejen uspokojí vnitřní život mladého člověka, ale současně je celospolečenským přínosem. Získání co nejlepších dovedností, znalostí a umět je uplatnit v soukromém životě je jedno z hlavních poslání LŠU. Mohu s uspokojením konstatovat, že tento záměr v posledních letech zaznamenal podstatné zkvalitnění a zesílení. Ze strany nadřízených orgánů jsou k tomu vytvářeny ty nejlepší podmínky.“

⁷⁴ Školní kronika ZUŠ, rok 1979/1989

Učitelský sbor v roce 1978/1979:

Učitelský sbor v roce 1978/1979						
Ředitel školy	Petr Křivák					
Oddělení klávesových nástrojů, PHV	Bezděková Marie	Dýnka Karel	Habartová Vlasta	Hrabáková Ludmila	Javorská Magdalena	Kneslová Miroslava
	Křivdová Judita	Plachetková Eliška	Runkasová Ludmila	Zellerová Drahomíra	Žáčková Helena	
Oddělení smyčkových nástrojů	Křivák Petr	Hrabal Karel	Chmelař Ladislav	Kočišová Eva	Mareček Josef (externista)	Stránská Drahomíra
	Štulír Pavel	Šuplerová Jana	Vávru František			
Oddělení dechových nástrojů	Chmelař Ladislav	Kneslová Miroslava	Koníček Antonín	Nožičková Helena	Škubal František	Šuplerová Jana
Oddělení lidových nástrojů	Benešová Věra	Černíček Petr	Nožičková Helena	Maňásek Milan (externista)	Jordán Pavel	Petřík Pavel
	Pešek Josef					
Výtvarný obor	Dostálková Antonie	Milevská Marta	Kubíček Rudolf	Zelinka Karel		
Literárně-dramatický obor	Stránský Igor – (externista)					
Taneční obor	Chromá Cílka					
Hudební nauka	Pešek Josef	Uher Evžen				

2.2.4 Rozvoj Lidové školy umění v Uherském Hradišti v letech 1939 – 1979

Školní rok	Učitelé včetně externistů	Žáci	Počet učeben	Stav knihovny, gramodesek, hudebnin
1938-1939	3	57	3	-
1948-1949	11	329	7	110 knih, 440 hudebnin
1958-1959	14	380	14	250 knih, 850 hudebnin, 150 gramodesek
1968-1969	22	760	21	450 knih, 1100 hudebnin, 300 gramodesek
1978-1979	35	1014	27	700 knih, 1500 hudebnin, 840 gramodesek

2.2.5 Po roce 1989

Rok 1989, neboli Sametová revoluce, představuje jednu z nejvýznamnějších událostí v našich novodobých dějinách. Vytváří ostrý předěl mezi dvěma historickými epochami, ale také mezi zcela odlišnými společnostmi a způsoby života.

Jubilující Lidová škola umění v Uherském Hradišti slavila v roce 1989 padesátileté výročí svého založení. Toto jubileum přineslo celému okresu v Uherském Hradišti významné zážitky, jelikož přínos pro kulturní a společenský život měla škola obrovský. Odchovala velké množství hudebníků, výtvarníků, tanečníků, nebo recitátorů a právě jejich zásluhou, byl kulturní život v Uherském Hradišti tak bohatý a pestrý. Škola také dále přispěla tím, že vložila do srdcí svých žáků nenahraditelný cit a smysl pro krásu. Neustále

také stoupal zájem rodičů, dětí a veřejnosti o výuku, který dokonce převyšoval možnosti školy. I když se proti svým počátkům mnohonásobně zvýšil počet žáků a učitelů, nesrovnatelně se zkvalitnilo materiálně technické vybavení školy, nestačila tato škola, ani ostatní LŠU v okrese krýt veškeré potřeby a vzrůstající zájem o výchovu k umění.⁷⁵

Učitelský sbor v roce 1989:

Učitelský sbor v roce 1989						
Ředitelka školy	PhDr. Judita Kučerová					
Oddělení klávesových nástrojů, PHV:	Bandrichová Irena	Dýnka Karel	Grabcová Jana	Habartová Vlasta	Hanáčková Jana	Höhnová Ludmila
	Kneslová Miroslava	Koišová Magdalena	Uhrová Magdalena	Vlášková Helena	Žáčková Helena	
Oddělení smyčcových nástrojů:	Hrubá Ivana	Hrubý František	Chmelař Ladislav	Kočišová Eva	Křivák Petr	Nosek Stanislav
	Polloczek Robert	Stránská Drahomíra	Štulír Pavel			
Oddělení dechových nástrojů:	Bělohrad František	Chmelař Ladislav	Kneslová Miroslava	Koníček Antonín	Nožičková Helena	Polloczek Robert
	Salvová Hana	Zpěvák Michal	Uher Evžen			
Oddělení lidových nástrojů:	Benešová Věra	Slivečková Jitka	Šiková Ingrid	ing. Šálek Lubor (externista)		
Výtvarný obor:	Dostálková Antonie	Milevská Marta	Medková Věra	Zelinka Karel		
Taneční obor:	Chromá Cílka					
Literárně-dramatický obor:	Slezáková Anna	Stránský Igor (externista)				
Hudební nauka:	Gajdošík Jan	Uhrová Magdalena	Uher Evžen			

⁷⁵ Školní kronika od roku 1989/1990

V roce 1990 došlo k poslednímu přejmenování této vzdělávací instituce na Základní uměleckou školu a pod tímto názvem byla zařazena do sítě základního uměleckého školství, mládeže a tělovýchovy. Struktura i poslání těchto škol zůstaly beze změn. Škola zaznamenala nárůst ze strany žáků i pedagogů a byla rozšířena o nové pobočky ve Starém Městě a v Kunovicích, následně na to v Buchlovicích a Polešovicích. Pedagogický sbor se stabilizoval a omládl, postupně se ZUŠ ve Zlínském kraji stala jedna z největších v České republice.⁷⁶

2.3 ZUŠ a současnost

Základní umělecká škola v Uherském Hradišti je příspěvková organizace, zřízená Zlínským krajem. Škola úzce spolupracuje s městem, klubem kultury, Slováckým divadlem, Slováckým muzeem, oblastní charitou Uherské Hradiště a dalšími organizacemi, taktéž se zahraničními partnerskými školami ZUŠ Trenčín a ZUŠ Bánovce nad Bebravou.⁷⁷

V současné době probíhá výuka v sedmi místech poskytovaného vzdělávání. V Kunovicích a ve Starém Městě je realizována výuka všech čtyř uměleckých oborů. Cílová kapacita školy je stanovena na 1700 žáků. Výuka probíhá v přípravném studiu I. a II. stupni základního studia a I. a II. rozšířeného studia. Ve škole vyučuje včetně ředitele školy 65 učitelů. Škola je tradičně pořadatelem okresních a krajských soutěží. Úroveň a stupeň vzdělávání má stoupající tendenci.⁷⁸

ZUŠ Profiluje širokou nabídkou výuky hry na hudební nástroje, žánrovou pestrostí dvěma dechovými soubory, smyčcovými soubory, cimbálovými muzikami, pěveckými sbory, kytarovým souborem, soubory tanečního a literárně dramatického oboru. V hudebním oboru je výrazně zastoupena výuka hry na klavír a smyčcové nástroje. Výhledově se škola zaměřuje na výuku žesťových nástrojů a další rozvoj orchestru a

⁷⁶ ZUŠ Uherské Hradiště: historie školy [online]. 2008. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <http://www.zusuh.cz/?page=o-skole/historie-skoly>

⁷⁷ Výroční zpráva ZUŠ, rok 2012/2013

⁷⁸ Výroční zpráva ZUŠ, rok 2013/2014

souborů. Literárně-dramatický obor se rovnoměrně rozvíjí a škola plánuje rozšíření výuky jevištní prezentace. V oboru tanečním se neustále vyvíjí výrazový tanec.⁷⁹

Od roku 1992 vede ZUŠ v Uherském Hradišti současný ředitel školy Mgr. Stanislav Nemrava.⁸⁰ Po jeho nástupu do funkce došlo k řadě důležitých změn, jak sám uvádí v rozhovoru se Slováckým deníkem:

„ Z největší Základní umělecké školy v okrese Uherské Hradiště se postupně stala největší ZUŠ ve Zlínském kraji a jedna z největších v České republice. Výrazně omládl a stabilizoval se pedagogický sbor. Postupně byly opraveny všechny pobočky, kde je realizována výuka a stejná zůstala i budova na Mariánském náměstí. Představte si budovu, která byla postavena roku 1899 jako bytový dům, aby se postupně stala městskou hudební školou, lidovou školou umění a základní uměleckou školou, aniž by se po odchodu posledních nájemníků, kromě stavebních interiérových úprav v 60.,70.letech a výměny střechy a oken něco podstatně změnilo... pro mne je tato škola, jako druhý domov. Je nás kolem sedmdesáti, z toho učitelů přes šedesát a žáků přesně podle výkazu tisíc sedmset. Největší zastoupení má hudební obor, tradičně v klavíru. V současné době máme nejvíc houslistů, co pamatuji. Asi vzory našich absolventských souborů, jako je Harafica, Cifra a dalších na Slovácku táhnou.“

81

⁷⁹ Výroční zpráva ZUŠ, rok 2013/2014

⁸⁰ Mgr. Stanislav Nemrava, absolvent pedagogické fakulty na Masarykově univerzitě v oboru český jazyk, výtvarná výchova. Od roku 1992 působí jako ředitel Uherskohradištské ZUŠ, kde vyučuje také literárně-dramatický obor. Inscenuje různá divadelní představení a vystavuje objekty i obrazy.

⁸¹ Fotografie současného ředitele školy Mgr. Stanislava Nemravy

V roce 2008 škola slavila 70. let svého trvání. Vrcholem oslav byl dne 15. května slavnostní koncert, který se konal v Klubu kultury v Uherském Hradišti. Na úvod zazněla kantáta od hudebního skladatele Bohuslava Martinů „Otvírání studánek“ a premiérová suita Jiřího Pavlici „Uličkou tichá hudba zní“. Taneční i pěvecká čísla připravily učitelky Ladislava Košíková a Ivana Zámečnicková. Součástí slavnostního večera byla vernisáž výstavy historických fotografií a výtvarných prací žáků ZUŠ. K tomuto výročí byl také vydán almanach, na kterém se podílelo vedení školy i s dalšími pedagogickými pracovníky.⁸²

83

⁸² ZUŠ Uherské Hradiště: [online]. 2008. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <http://www.zusuh.cz/>

⁸³ Fotografie z oslav 70. výročí založení školy

2.3.1 Postupné zavádění výuky hry na jednotlivé hudební nástroje

Hlavními a delší dobu jedinými hudebními nástroji vyučovanými na hudební škole, byly hra na klavír a housle, které od počátku doplňovala povinná hudební nauka. V roce 1946 byl zaveden předmět přípravná hudební výchova pro nejmenší děti. Od padesátých let se podařilo výuku doplnit o dechové nástroje žesťové, dřevěné – klarinet a v té době se začalo učit i hře na akordeon.

V šedesátých letech přibyla výuka na cimbál, spjata se jménem a průkopníkem Jaroslavem Čechem, který založil první dětskou cimbálovou muziku na této škole. Takřka ve stejné době byla zavedena výuka dalších nástrojů – violoncella a kytary.⁸⁴

Léta sedmdesátá přinesla pro hudební svět znovuobjevení zobcové flétny, jakožto nezbytného nástroje a tehdy se projevil velký zájem o její výuku na lidových školách umění. Jelikož tento nástroj byl velmi finančně dostupný a počáteční výuka se nezdá až tak náročná, škola málem nestačila čelit velkému zájmu ze strany dětí o něj. Zobcová flétna umožňovala výuku i pro mladší děti, takže plnila i úlohu přípravného hudebního nástroje. Toho času se vyučovalo i hře na příčnou flétnu.⁸⁵

V letech devadesátých se zásluhou Evžena Uhra objevil saxofon, který brzy získal spoustu příznivců, zejména těch starších. Stejně tak bicí nástroje nemají na škole dlouholetou tradici a před několika jich zavedl Jiří Bajza. Dodnes jsou však neméně populárním oborem. Dalším významným fenoménem byla v novodobější historii školy hra na elektronické klávesové nástroje, dnes nazývané keyboardy. Dnes jsou již velmi rozšířeným a oblíbeným nástrojem. Novinkou za poslední léta je výuka hry na varhany, které se věnuje prozatím několik starších žáků a využívá se elektronický, zato velmi dobrý nástroj Děkanské varhanní školy v Uherském Hradišti.⁸⁶

⁸⁴ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009 s. 8

⁸⁵ Tamtéž, s. 9

⁸⁶ Tamtéž, s. 9

III. ČINNOST UHERSKOHRADIŠŤSKÉ ZUŠ

87

⁸⁷ Budova ZUŠ v Uherském Hradišti na Mariánském náměstí

3 Charakteristika Základní umělecké školy

Základní umělecká škola má za cíl kultivovat osobnost žáků po stránce umělecké, motivovat je k celoživotnímu učení, poskytovat základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru, připravit je po odborné stránce pro další vzdělání na školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Škola vychovává vnímavé posluchače koncertů, návštěvníky divadel a výstav. ZUŠ připravuje zájemce o profesionální uměleckou dráhu k talentovým zkouškám na školy s uměleckým zaměřením. Obsahem je získání dovedností v jednotlivých uměleckých oborech, zároveň rozpoznání hodnot uměleckých děl, formování vkusu a chápání toho, co nám umění nabízí pro náš osobní život.⁸⁸

Škola je vybavena učebnami, které odpovídají potřebám jednotlivých oborů. Disponuje i značnou zásobou nástrojů, které zapůjčuje žákům k domácí přípravě, např. smyčcové a dechové nástroje pro začátečníky.⁸⁹

3.1 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen absolventy konzervatoří, středních uměleckých škol, vysokých uměleckých škol, pedagogických a uměleckých fakult, se zaměřením na umělecké obory. Jsou lektory kurzů a seminářů dalšího vzdělávání a také jsou zvány do různých porot soutěží i mimo ZUŠ. Učitelé působí i jako umělci, jako sóloví hudebníci, nebo členové různých hudebních těles, profesionální výtvarníci, taneční choreografové, nebo tvůrci v amatérském divadle. Dále škola věnuje velkou pozornost ve vzdělávání pedagogů, jejichž účastí na seminářích je zárukou udržení vysoké kvality výuky.⁹⁰

⁸⁸ Výroční zpráva ZUŠ Uherské Hradiště, rok 2012/2013

⁸⁹ Výroční zpráva ZUŠ Uherské Hradiště rok 2013/2014

⁹⁰ Tamtéž

3.1.1 Hudební obor

Dodnes patří mezi nejpočetnější obory základní umělecké školy. To je dáno nejen nejdelší tradicí, jelikož je přímým pokračovatelem dřívějších hudebních škol, ale i individuální výukou s velkým počtem pedagogů. Vyučované předměty v hudebním oboru jsou: přípravná hudební výchova, hra elektronické klávesové nástroje, hra na klavír, hra na housle, violu, violoncello, kontrabas, zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, trubku, saxofon, pozoun, baskfidlovku, tubu, kytaru, cimbál, akordeon, a sólový zpěv.

Hlavní činností hudebního oboru je výuka hry na příslušné hudební nástroje, které si dítě může vybrat. Důležitým předpokladem pro přijetí dítěte do ZUŠ je úspěšné vykonání přijímacího řízení, prozkoumání talentu a předpokladu dítěte před pedagogickou komisí. Žák musí prokázat nejen hudební talent, ale také hudební sluch, cit pro rytmus a projevit zájem o daný hudební nástroj.

Výuka je vyznačována dvěma různými specifiky, porovnáme-li ho s jinými vyučovanými obory, nebo výukou na základní škole. V první řadě je to výuka individuální, což znamená, že žák dochází každý týden přímo k učitelí a trvá 45 minut. Tato forma vyučování má své výhody, jelikož se učitel může naplno věnovat potřebám jednotlivých žáků a dochází k úzké komunikaci a vytváření později dlouhodobých přátelských vztahů. Hudební obor je rozdělen na dva stupně, a pokud žák absolvuje I. i II. stupeň hry na nástroj, může do školy docházet i deset let.⁹¹

Mezi povinně přidružené předměty k hudebnímu oboru patří hudební nauka, která je povinná minimálně do 5. ročníku studia, nebo komorní a souborová hra, následně ve vyšších ročnících. Základní umělecká škola v Uherském Hradišti je velmi pestrá na širokou nabídku hudebních nástrojů. Úkolem školy však není jen připravit žáka na veřejné vystoupení jedince na besídce, ale také ho zapojit do kolektivní hry v různých souborech.⁹²

Výchovná práce školy v souborové hře – smyčcové, dechové, akordeonové, směřuje k přípravě žáků pro působení v různých souborech lidové umělecké tvořivosti. Děti jsou zde vedeny ke kázni a tvůrčí disciplíně, získávají smysl pro souhru a lásku k hudbě symfonické a komorní. Snad později po absolvování studia, by se žáci mohli uplatnit

⁹¹ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 26

⁹² Tamtéž, s. 27

například ve Slováckém symfonickém orchestru, tak jako absolventi dechového oddělení se snáze uplatňují i v jiných zábavných hudebních souborech.⁹³

Škola využívá regionálního postavení, podporuje živé provádění slovácké písně v cimbálové muzice.⁹⁴ Úroveň a oblíbenost cimbálové muziky LŠU se nadále velmi dobře vyvíjela, avšak její fungování zastínila tragická událost 6. 3. 1970, nečekaná smrt Jaroslava Čecha. Nastala vážná existenční situace muziky a obava o chod tohoto tělesa. Škola nenašla žádného nástupce pro vedení této cimbálové muziky, představitele souboru chtěli zachovat tradici vznikem nového instrumentálního souboru a k počtě bývalého pedagoga byla založena nová cimbálová muzika Jaroslava Čecha.⁹⁵

Cimbálová muzika, kterou vede zástupce ředitele školy Pavel Štulír⁹⁶ a který byl za svou práci také odměněn městem Uherské Hradiště, při udělování cen pro pedagogické pracovníky, má také své patřičné jméno v celém okolí a dlouholetou tradici. Nynější skupina je již čtvrtým souborem, který učitel Pavel Štulír za dobu svého působení na škole vychoval. Dnes patří cimbálová muzika ZUŠ mezi nejaktivnější soubory. Každoročně pořádá několik vystoupení, o které je vždy velký zájem.⁹⁷

Hudebníci, kteří zde působí, doprovázejí mnoho tanečních čísel, jednotlivé sólové muzikanty a spolupracují i s významným souborem Hradišťánek⁹⁸, se kterým se účastní

⁹³ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 30

⁹⁴ Založení dětské cimbálové muziky na tehdejší LŠU v Uherském Hradišti se datuje roku 1962/1963 je spjato se jménem Jaroslavem Čechem, absolventem hudební vědy, etnografem filozofické fakulty univerzity J.E.Purkyně a také cimbalistou Hradišťanu. Role uměleckého vedoucího dětské cimbálové muziky započal ještě v prvních měsících svého působení sestavovat kapelu pod záštitou školy. Vedle pravidelných vystoupení na školních besídkách, koncertech, kulturních akcích, pořádaných městem, se školní cimbálová muzika účastnila mnoha soutěží a taktéž jejich úspěch zaznamenal tehdejší tisk, rozhlas a televize.

⁹⁵ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 30

⁹⁶ Pavel Štulír, *1955, absolvoval obor hra na housle na konzervatoři v Brně, poté doplňkové studium na JAMU se zaměřením na pedagogiku, psychologii a metodiku hry na housle. S hudebním folklorem se setkal poprvé v roce 1968, jako žák LŠU a člen cimbálové muziky Jaroslava Čecha. Po smrti Čecha, po Jaroslavu Peškovi převzal vedení tohoto souboru. Jako vedoucí CM vychoval spoustu dobrých muzikantů, kteří se pohybují ve folklorním hnutí na Uherskohradišťsku. S několika muzikanty dosáhl velmi dobrých výsledků v soutěžích cimbálových muzik.

⁹⁷ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 31

⁹⁸ Dětský folklorní soubor Hradišťánek byl založen v roce 1955 v Uherském Hradišti jako základna Hradišťanu. Repertoár souboru je přizpůsobován jednotlivým věkovým skupinám v rozmezí 5-17 let. Se souborem spolupracuje cimbálová muzika ZUŠ, cimbálová muzika Ohnica, Harafica.

mnoha koncertů, pro kulturní akce nejen Hradištska, ale působí i na různých festivalech po České republice i v cizině.

K dalším souborům patří kytarový. Poslední dobou velmi oblíbený na ZUŠ. Počátky vzniku jsou spjaty se jménem Alois Menšík,⁹⁹ významným kytaristou, loutnistou a vlastním upravovatelem hry na kytaru. Tento významný člověk a obrovský hudební nadšenec, který dokázal vznést nadšení pro žáky hry na kytaru a který upravoval skladby přímo na míru šitou pro svůj soubor, jistě povznesl úroveň pro tento hudební nástroj. Pokračovatelem jeho práce se stal Lukáš Frýbort.¹⁰⁰

Dechový a jazzový orchestr, má své specifické postavení v Uherském Hradišti a regionu. Jelikož skoro každá obec v okolí má svoji dechovou muziku a její členové, jsou v převážné většině bývalí absolventi ZUŠ. Ačkoliv „dechovka“ je žánrem velmi populárním, hlavně na vesnicích, v samotném Uherském Hradišti tolik oblíbená není a ani samostatnou dechovou hudbu nemá. O to více se dostala do popředí kapela swingová a jazzová.¹⁰¹

Jazzový orchestr založený Evženem Uhrem zažíval v roce 1999/2001 velké úspěchy. Nejen, že uspořádal dva celovečerní koncerty, ale účastnilo se jej i řada významných hudebníků a hostů. Mezi ty nejznámější patřil profesor kroměřížské Konzervatoře a jazzový trumpetista Lázaro Cruz, dále multiinstrumentalista Petr Kovařík, klavírista Pavel Procházka a jiní. Hlavní funkci po Evženu Uhrovi následně převzal Jiří Bajza a později Martin Pavluš.¹⁰²

⁹⁹ Alois Menšík, * 1942 ve Veselí nad Moravou. V letech 1959 – 1963 studoval na Pedagogickém institutu ve Zlíně, poté od roku 1965 na konzervatoři v Brně. Hru na loutnu studoval v akademickém roce 1990-1991 na Music Akademie de Stadt Basel u prof. Hopkinsona Smitha. Je to známý hudební nadšenec, kytarista, loutnista a upravovatel písní pro kytaru a loutnu.

¹⁰⁰ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 28

¹⁰¹ Tamtéž, s. 29

¹⁰² Tamtéž, s. 29

3.1.2 Oddělení klávesových nástrojů

Výuka hry na klavír patřila vždy k těm nejstěžejnějším oborům za celou dobu její existence. Na počátku založení školy ještě klavíristé mohli konkurovat s houslisty, ale dnes již zájem o hru na klavír výrazně vede nad ostatními obory. Učitelů klavíru se celou dobu vystříдалo velmi mnoho. Za připomínku stojí ti, kteří na škole působili několik let. Celé klavírní oddělení založila Ludmila Malá (Hrabáková), která na škole vyučovala celých 36 let. Dále to byli Bohuslav Knytl, Josef Cenek, Valerie Machová, Marie Hubáčková, Drahomíra Zellerová, Karel Dýnka a z mladší generace Marie Chmelařová, Marie Bezděková-Burešová, PhDr. Judita Kučerová.¹⁰³

Žáci klavírního oddělení patří k hojným účastníkům různých koncertů, veřejných besídek a vystoupení. Kromě toho se pravidelně pořádají tematické večírky klavírní hry, např. jazzový večer, hudba 20. století, čtyřruční hra atd. Již několik desítek let spolupracuje klavírní oddělení s konzervatořemi v Brně a Kroměříži a to díky PhDr. Janě Soharové, bývalé profesorce Brněnské konzervatoře, která několik let učila v ZUŠ. Od roku 1995 byla ke klavírnímu oddělení přiřazena i výuka hry na klávesové nástroje.¹⁰⁴

Současný pedagogický sbor oddělení klávesových nástrojů:

vedoucí: Jana Hanáčková, dále vyučují: Lucie Adamcová, Lenka Bednářová, Jana Grabcová, Stanislav Haloda, Tereza Hlavinková, Ludmila Hohnová, Petra Foltýnová, Petra Jarmarová, Magdalena Koišová, Hana Kvasničková, Jakub Macek, Maria Polesná, Marta Špačková, Ivana Zámečnicková.

3.1.3 Oddělení smyčcových nástrojů

Výuka hry na housle patřila odjakživa spolu s klavírem k hlavním hudebním oborům. Prvním a dlouholetým učitelem hry na housle byl František Vávru. Dále desítky žáků odchovali Stanislav Nosek st., Karel Hrabal, Petr Křivák, Ladislav Chmelař, Eva

¹⁰³ Školní kronika ZUŠ, rok 1959/1960

¹⁰⁴ Základní umělecká škola: 60. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 1999, s. 12

Kočišová. Na počátku založení školy byl počet klavíristů a houslistů vyrovnaný, ale nyní již zájem o hru na housle oproti klavíru výrazně poklesl.¹⁰⁵

Houslové oddělení bylo původně roku 1965 rozšířeno o výuku na violoncello, které se jako první věnovala Ludmila Menšíková a od roku 1974 Jana Šuplerová.

Smyčcové oddělení prokazovalo vždy výborné hudební výsledky. Nejtalentovanější žáci školy byli často mistry krajských soutěží a přivážení různé cenné trofeje i ze soutěží celostátních. Mnozí z nich si svůj hudební nástroj vybrali jako profesionální životní dráhu a jsou nyní úspěšní hudebníci, nebo pedagogové. Stejnou zásluhu má také školení hudebníků – amatérů, kterých oddělení smyčcových nástrojů vychovalo nespočet. Buď to byli dříve hráči Slovácké filharmonie, nebo dnes jsou to členové různých cimbálových muzik, všichni mají to společné, že škola jim mohla poskytnout kvalitní hráčské dovednosti a potřebu se dále rozvíjet.¹⁰⁶

Současný pedagogický sbor smyčcového oddělení:

Vedoucí: Pavel Štulír, dále vyučují: Petr Král, Josef Krystoň, Helena Milanová, Radim Snopek, Marek Ovčáčík, Drahomíra Stránská, Jiří Pospíchal.

3.1.4 Oddělení lidových nástrojů

Výuka hry na akordeon započala od 50. let a mezi prvními pedagogy byli Jan Goldinský a Leo Schuster, za jehož působení existoval ve škole akordeonový soubor. Dnes je tento velký akordeonový soubor nahrazen několika menšími soubory. Dnes již zájem o akordeon není nijak výrazný, přesto má stále své nadšené příznivce.

Daleko více za poslední léta vzrostl zájem o hru na kytaru. Počátky výuky hry na tento nástroj se datují od roku 1965 a jsou spojeny se jménem L. Kovaříkové – Menšíkové a zejména Aloise Menšíka, který svým zapálením a hudebním nadšením vychoval řadu vynikajících hudebníků. Po jeho odchodu na konzervatoř do Bratislavy došlo na nějakou dobu ke stagnaci výuky hry na kytaru. Tato nepříjemná situace nebyla pro školu vůbec

¹⁰⁵ Základní umělecká škola: 60. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 1999, s. 13

¹⁰⁶ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 31

lehká, neboť zájem o výuku byl v té době obrovský, nicméně aprobovaného učitele na celý úvazek nebylo možné sehnat. Situace se zklidnila až po návratu manželů Menšíkových ze Slovenska, kteří doplnili pedagogický sbor o další kolegy.¹⁰⁷

Výuka hry na cimbál byla založena ve škole roku 1962 Jaroslavem Čechem, který byl výborným cimbalistou souboru Hradišťan. Učitelů na cimbál bylo v té době velmi poskrovnu, ovšem zavedení výuky tohoto nástroje přineslo jistě jen samá pozitiva. Zájem o výuku neustále stoupal a výchova, která přinášela neustále větší nadšení pro folklor, dostala pevný řád. Nástupcem Jaroslava Čecha po jeho předčasné smrti se stal Miloslav Maňásek.¹⁰⁸

Pedagogický sbor oddělení lidových nástrojů:

Vedoucí: Lukáš Frýbort, dále vyučují: Lenka Bednářová, Věra Benešová, Ludmila Černíčková, Pavel Hrabal, Jana Jankůvová, Jitka Slivečková, Michaela Pavelková

3.1.5 Oddělení dechových nástrojů

Vyučování dechových nástrojů se na Uherskohradišťské ZUŠ začalo soustavně až od roku 1953 i když snahy o zavedení těchto nástrojů již byly projednávány na pedagogické radě z roku 1944. Tehdejší ředitel školy Josef Jírů plánoval rozšířit školu o dechové oddělení a žádal své kolegy, aby z „vyspělejších“ žáků klavíru, byli doporučeni ti žáci, kteří by byli vyučeni na nějaký dechový nástroj, nebo bicí nástroje. Dále nabídl žákům bezplatné vyučování a ti se potom mohli účastnit žákovského orchestru. O několik měsíců později, jak lze vyčíst ze školní kroniky bylo kvůli nedostatku financí ke koupi dechových nástrojů vyučování odloženo. Trvalo několik let, než se dalšímu řediteli Františku Vávřů podařilo výuku dechových nástrojů znovu zavést.¹⁰⁹

¹⁰⁷ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 31

¹⁰⁸ Školní kronika ZUŠ, rok 1962/1963

¹⁰⁹ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 32

Roku 1953 nastoupil do školy Rudolf Burd'ák, výborný muzikant a pozounista. Ředitel školy ho pověřil výukou všech žesťových nástrojů a za dalších více jak dvacet působení vchoval celou řadu pozounistů a trumpetistů v Uherském Hradišti. Jeho práci poté následovali další pedagogové. F. Škubal, A. Koníček, F. Bělohrad, L. Buchta a jiní. Dnes se ve škole učí hra na trubku, pozoun, baskřídlovku a eufonium.¹¹⁰

Asi ve stejné době se na škole začalo vyučovat i hře na klarinet. Tomuto nástroji se věnoval Ladislav Chmelař, který mimo jiné ovládal hru na housle, trubku a varhany. Po dalších letech se učitelský sbor rozrostl o Helenu Nožičkovou a Pavla Jordána. S odstupem času přibila ke klarinetu i výuka příčné flétny, poprvé zaznamenaná roku 1974 a spjata se jménem učitelky Jany Šuplerové. Zajímavým vývojem prošla i výuka na zobcovou flétnu. Jelikož byl tento nástroj oblíbeným za dávných dob renesance a baroka, bohužel v 18. století upadl v zapomnění a do hudby se vrátil až v druhé polovině našeho století, což se odrazilo v poptávce a zájmu o tento nástroj. Zprvu byla flétna vnímána jako nástroj přípravný, ale později se prosadila i jako samostatný nástroj a při jejím studiu byli žáci seznámeni se několika druhy zobcových fléten (sopránová, altová, sopraninová a tenorová).¹¹¹

Pedagogický sbor oddělení dechových a bicích nástrojů:

Vedoucí: Jiří Bajza, dále vyučují Martin Baláž, Jana Gajdošová, Ivo Horký, Tomáš Komárek, Lenka Malíková, Václav Ovčáčík, Jana Orechovská, Antonín Koníček.

3.1.6 Pěvecké oddělení

Výuka sólového zpěvu začala již na počátcích založení školy. Po sedmdesátých letech se však dále nerozvíjela. Zlom nastal až s příchodem Jany Grabcové a později Marty Stránské a o něco později Ivany Zámečnickové. Počet žáků neustále vzrůstal a v roce 1998 bylo otevřeno nové a samostatné pěvecké oddělení.

¹¹⁰ Školní kronika ZUŠ, rok 1952/1953

¹¹¹ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 33

Pěvecký sbor založen v sedmdesátých letech, je spojen se jménem Karel Dýnka.

Původně pěvecký kroužek, byl roku 1978 přejmenován a přeorganizován na Uherskohradištský dětský sbor a celých dvacet let jej vedl jeho zakladatel, který ho přivedl na tak vysokou úroveň, že vystupoval po celé České republice i v zahraničí. Od roku 2007 sbor vede Ivana Zámečnicková a počet členek se ustálil kolem padesáti.¹¹²

Hlavní sbor má také přípravné oddělení, které vede Magdalena Uhrová. Žáci se zde mají naučit prostřednictvím jednoduchých písní, základní pěvecké dovednosti a návyky zpěvu ve sboru.

Přínosným rokem pro tento sbor, byl listopad roku 2008, kdy se oslavovalo 30. výročí jeho založení. Na tuto počest byl uspořádán slavnostní koncert, kde byla prezentována vynikající práce současného hlavního, ale i přípravného pěveckého oddělení.¹¹³

Pedagogický sbor pěveckého oddělení:

Vedoucí: Ivana Zámečnicková, dále vyučují: Jana Grabcová, Adéla Papayová, Magdalena Uhrová

3.1.7 Oddělení hudebních nauk a přípravné hudební výchovy

Hudební nauka je součástí nástrojové hry jako přiřazený předmět již od počátku existence hudební školy. Bez základních teoretických znalostí, by se žák při hře na nástroj neobešel, proto znamená pro učitele jako velká pomoc a výuka pak nemusí být zdržována, nebo narušována. Žáci z vyšších ročníků hudební nauky se pak seznamují s dalšími hudebními disciplínami a doplňují si své znalosti ze základní školy, kde je hudební výchova spíše jako doplňující předmět. K učitelům, kteří se hudební teorii věnovali

¹¹² Výroční zpráva ZUŠ, rok 2008/2009

¹¹³ Tamtéž, rok 2008/2009

v letech minulých, patřili Josef Cenek, Jaroslav Čech a určitý čas i Karel Dýnka. Dnes se hudební nauce věnuje učitelů několik.¹¹⁴

Roku 1946 se poprvé v dějinách hudebního školství začal vyučovat předmět přípravná hudební výchova. Následující rok se zavedl i na hudební škole a měl již od svého počátku velké množství žáků, které vyučovali Valerie Machová, Drahomíra Zellerová aj. Předmět slouží jako všeobecná příprava ke hře na nástroj a spočívá hlavně v rozvoji dětské hudebnosti malých dětí ve výuce elementárních hudebních znalostí. PHV není povinná, tudíž na nástroj lze zařadit žáky i bez jejího absolvování, nicméně je všemi pedagogy silně doporučována a většina uchazečů hry na nástroj jí projde. Je určena pro děti od šesti do osmi let.¹¹⁵

Pedagogický sbor vyučující hudební nauku a PHV:

Martin Baláž, Věra Benešová, Jan Gajdošík, Helena Milanová

3.1.8 Výtvarný obor

Jelikož jediným smyslem celé výuky na základní umělecké školy není pouze vychovávat hudebníky, ale rozvíjet tvůrčí fantazii u dětí, která se pak uplatní všeobecně ve všech lidských činnostech, obohatit citovou stránku a také pěstovat smysl pro estetiku. Tato slova zazněla v rozhovoru pro Svobodné slovo roku 1966 pedagog, malíř a první učitel výtvarného oboru Ruda Kubíček. Jeho myšlenky mají dodnes stejnou váhu. Nešlo tehdy jen o obsahové vytvoření stránky výuky, ale také o materiální a technické zabezpečení a vybudování nových prostor, které dosavadní hudební školy neposkytovaly.¹¹⁶

Výtvarný obor byl založen na LŠU v roce 1964 a průkopníkem byl výše zmíněný Rudolf Kubíček. Jelikož zájem o výuku výtvarného oboru neustále narůstal, přibývali postupně i další učitelé Karel Zelinka, Antonie Dostálková, Marta Milevská. Vyučovalo se

¹¹⁴ Základní umělecká škola: *60. výročí založení školy*. Uherské Hradiště, 1999, s. 15

¹¹⁵ Školní kronika ZUŠ, rok 1946/1947

¹¹⁶ Tamtéž, rok, 1965 / 1979

kresbě, malbě, grafice, modelování, dekorativní činnosti a od sedmdesátých let i keramice. Za poslední léta prošla výuka ve výtvarném oboru řadou změn. Moderní metody i mladší generace pedagogů přinesly i nové pojetí – *projektované vyučování*. Princip spočívá v tom, že každý učitel zpracovává svůj výtvarný projekt na určité téma a žáci všech ročníků se systematicky seznamují na základě již zvoleného projektu se základními metodami, výtvarnými technikami a s učivem. Navíc je výuka obohacena různými netradičními materiály, jako např. malba na sklo, hedvábí, práce s kartonem, drátem, odpadovým materiálem, sádrou, látkou aj. Naprostým hitem za poslední desetiletí je ve výtvarném oboru zřízení oddělení fotografie, zpočátku formou kurzu a od roku 2005 jako samostatný předmět. Toto oddělení navštěvují spíše žáci starších ročníků.¹¹⁷

Výuka ve VO se dělí na přípravné studium a studium I. a II. stupně. Absolventi I. stupně jsou připraveni působit v životě jako „výtvarní amatéři“. Talentovaní žáci se dále mohou připravovat v rozšířené výuce k talentovým zkouškám na střední i vysoké školy. Po absolvování I. a II. stupně základního studia zakončí žáci své studium absolventskou prací na téma, které si sami vyberou. Okruh je velmi široký a záleží i na výběru technik a prostředků, které si sami zvolí.¹¹⁸

ZUŠ se snaží, aby práce žáků všech ročníků, byly vystavovány a prezentovány co nejvíce na veřejnosti. Nejrozsáhlejší galerií jsou zajisté všechny chodby v budově školy, kde se práce pravidelně každé dva měsíce obměňují a pokud možno, tematicky přibližují danému ročnímu období. Dále nejrozsáhlejší výstavy prací a pro školu nejvýznamnější se uskutečňují ve spolupráci se Slováckým muzeem. Galerie Slováckého muzea nabízí největší výstavní prostory, které může Uherské Hradiště nabídnout a sídlí v Otakarově ulici. Za zmínku stojí první velká výstava, která se uskutečnila v této součinnosti roku 2001 a nesla název Muzeum očima dětí. Objevily se zde výtvořky a práce na téma zvyky našeho kraje, kroje, řemesla, lidové umění a jiné. Další neméně úspěšná výstava byla v roce 2004 na téma V říši pohádek, které vévodila Alenka v říši divů s dalšími pohádkovými a večerníčkovými postavami. Každoročně si speciální výstavu zasluhují žáci rozšířeného studia, připravující se na talentové zkoušky na střední školy s uměleckým

¹¹⁷ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 36

¹¹⁸ Výroční zpráva ZUŠ Uherské Hradiště 2012/2013

zaměřením, nebo na studium architektury. Jde především o speciální kresby, malbu i vlastní tvorbu.¹¹⁹

V roce 2008 ZUŠ navázala úzký kontakt s Knihovnou Bedřicha Beneše Buchlovana, kde pravidelně v dětském oddělení vystavuje práce žáků výtvarného oboru. Netradiční výstavní prostor nabízí také atrium Reduty, kde jednou za dva roky probíhá přehlídka prací žáků ze třídy Radmily Doskočilové. Slovácké divadlo také úzce spolupracuje se ZUŠ a poskytuje nemalé prostory, kde probíhají vernisáže při premiérových představeních, dále jsou to různé čekárny v ordinacích, chodby základních a mateřských škol, kancelářích atd.¹²⁰

Nejen výstavy prezentují školu, ale také žáci pravidelně účastní různých tematických soutěží. Mezi ty známé patří: Týká se to také tebe v Uherském Brodě, Slavnosti Česneku v Buchlovicích, Anifest, O nejkrásnější vajíčko aj. Jednou za tři roky vyhlašuje MŠMT soutěž výtvarného oboru základních uměleckých škol, kterých se ZUŠ v Uherském Hradišti pravidelně od roku 2002 účastní.¹²¹

Jako odměna za celoroční práci pro učitele i žáky VO je týdenní letní pobyt s výtvarným zaměřením v Beskydském prostředí v penzionu Javorník. Děti zažívají neopakovatelné zážitky, relax a především sbírají inspiraci a nové zkušenosti do dalšího školního roku. Jejich obzor je obohacen také hudebními činnostmi, které zajišťují pedagogové hudebního oboru.¹²²

Pedagogický sbor výtvarného oboru:

Vedoucí: Radka Doskočilová, dále vyučují: Hana Klinkovská, Marek Malůšek, Jitka Magdálková, Gabriela Milevská, Martin Šimčík, Petra Seidlová, Jana Tvrdoňová

¹¹⁹ *Výtvarný obor* [online]. 2008. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <http://www.zusuh.cz/?page=okole/obory/v-tvarn-obor>

¹²⁰ Výroční zpráva ZUŠ, rok 2008/2009

¹²¹ *Výtvarný obor* [online]. 2008. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <http://www.zusuh.cz/?page=okole/obory/v-tvarn-obor>

¹²² Tamtéž

3.1.9 Taneční obor

„Tanec je vyjádření pocitů, nálad a myšlenek vlastním tělem. Je to tanečnickův „hudební vyplývající pohyb vytvářený z vnitřních pocitů a radosti.“¹²³

V ZUŠ v Uherském Hradišti se taneční obor vyučuje od roku 1965. Mezi první vyučující stojí za to zmínit Mášu Amerlingovou a poté Cilka Chromá.

Nejmladší žáci začínají s rozvojem dětského přirozeného pohybu již v přípravné taneční výchově, kde si formou různých her a činností uvědomují vlastní tělo a k němu vázané pohyby, získávají hudební a prostorové citění, pěstují lásku k tanci. Na přípravný stupeň navazuje sedm ročníků základního studia, ve kterých se vyučuje klasický, lidový a moderní tanec.

Klasický tanec různými prostředky taneční techniku žáků, upevňuje správné držení těla a rovnováhu, smysl pro formu, krásu a pohyblivost. Lidový tanec přirozeně navazuje na tradici lidového umění, kde využívá folklorních prvků v rovině „neregionální“, ve kterých se spíše snaží objevovat filozofii myšlení, chápat rysy národní kultury. Aplikují se na díla A. Dvořáka, L. Janáčka, B. Martinů aj. Tanec moderní je orientován na základní prvky soudobého tance, vede žáky k pochopení a procítění všech složek pohybu. Dává možnost individuálnímu projevu, svobodnému vyjádření žáka.¹²⁴

Na druhém stupni se výuka zaměřuje na dokonalejší zvládnutí tanečních technik, stylu a výrazu s možností specializovat se na některou taneční disciplínu. Taneční obor nabízí i studium historického tance, kde si žáci mohou osvojit základy a poznatky z dějin tance.¹²⁵

Každoročně je tanečnímu oboru věnován celovečerní program s názvem Tanec, tanec, tanec, na kterém vystupují žáci všech ročníků. Žáci TO se zúčastnili v uplynulých letech na nejvýznamnějších festivalech a přehlídkách, či kulturních akcích. Za zmínku stojí účast na

¹²³ Cituje Ladislava Košíková – pedagog tanečního oboru

¹²⁴ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 48

¹²⁵ Tamtéž, s. 49

Celostátních přehlídkách dětského scénického tance v Kutné Hoře, Pardubicích, na Mezinárodním festivalu Tancem a písní v Luhačovicích, na koncertech k Roku české hudby aj. V roce 2000 vzniklo Taneční studio Ladislavy Košíkové při ZUŠ Uherské Hradiště, zaměřené na osobité autorské divadlo. Tanečníci jsou vybíráni z různých ročníků tanečního oboru a seznamují se s různými technikami, které mohou ve svých choreografiích uplatnit. Velký důraz je kladen především na vlastní kreativitu a invenci tanečníků. Výběr repertoáru je zaměřen na hudbu současných autorů a tvorbu těch autorů, jež se inspirují lidovou tvorbou.¹²⁶

Významná je také spolupráce tanečního oboru s různými hudebníky a muzikanty. Ze společné dílny s hudebním skladatelem a cimbalistou Danielem Skálou vzniklo již několik projektů.¹²⁷

Jedním z největších projektů tanečního studia je dosud hudebně taneční kompozice Rok na vsi na hudbu Jiřího Sternwalda, vytvořená v roce 2002 pro Českou televizi. Režisér Radovan Urban si ke spolupráci přizval Ladislavu Košíkovou. Natáčení projektu probíhalo celý v rok v různých regionech a v televizním studiu na Kavčích horách se představilo taneční studio společně se souborem Hradišťan.¹²⁸

Taneční obor v Uherském Hradišti odchoval velké množství úspěšných žáků. Řada absolventů dnes studuje tanec na uměleckých školách a někteří působí jako choreografové a taneční pedagogové. Při studiu tance není nejdůležitější, jestli se žák stane profesionálním tanečníkem, ale podstatný je proces studia. L. Košíková dodává: „*Je to cesta, jak se stát vnímavější k hodnotám kolem sebe, nejen v umění, ale i v přírodě a mezilidských vztazích*“.

Pedagogický sbor tanečního oboru:

Vedoucí: Jana Trubačiková, dále vyučují: Ladislava Košíková, Jitka Košíková,

¹²⁶ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 49

¹²⁷ Daniel Skála nar. Roku 1981, věnuje se hře na cimbál již od sedmi let. Studoval na Kroměřížské konzervatoři u prof. Růženy Děcké, poté na Lisztově akademii v Budapešti a kompozici v Janáčkově akademii. V roce 2013 dokončil studium na Ostravské univerzitě se zaměřením hudební teorie a pedagogika. Jako cimbalista získal mnoho ocenění v česku i v zahraničí.

¹²⁸ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 49

3.1.10 Literárně – dramatický obor

Literárně – dramatický obor vznikl roku 1966 a první pedagožkou byla Zdeňka Hradská, která se zaměřovala hlavně na loutkové divadlo. Dlouhodobě byl tento obor spjat se jménem Igor Stránský, který je znám jako ředitel Slováckého divadla v Uherském Hradišti. Ten se svými žáky několik let zúčastňoval mnoha celostátních přehlídek. Po roce 1990 učily menší skupiny dětí externistky Anna Slezáková a Svatava Josefíková. Po roce 1992 to byl Stanislav Nemrava další externisté Hana Galetková, Olga Strašáková – pobočka Kunovice.¹²⁹

Hlavním cílem výuky je vychovat z žáků kultivované osobnosti s širokým kulturním rozhledem, prezentovat své názory, rozvíjet estetické cítění, naslouchat ostatním a porozumět jim. Lidová škola umění, jak se tehdy nazývala, jako jedna z mála škol v okolí dosáhla v relativně krátkém čase plně čtyř funkčních oborů. Zásadní proměny LDO nastaly s příchodem Stanislava Nemravy a později Hany Nemravové. Oba dva jako pracovali v oboru na plný úvazek a došlo také k velkému nárůstu žáků i k celé profilaci oboru. Snaha pedagogů byla pomocí metod dramatické výchovy orientovat u svých žáků smysl pro tvořivost, naslouchání, sdělování, rozvoj vnímání, samostatnou práci i práci v kolektivu. Výsledky práce byly stále častěji prezentovány na veřejnosti a zájem o výuku neustále stoupal. Jediný zádrhel, který komplikoval práci tohoto oboru, byly nedostatečné prostory k realizaci výuky a pro veřejná představení. Rok 2001 se stal zásadním, jelikož ZUŠ získala prostory zrekonstruované Reduty na Masarykově náměstí a v jedné z nich vznikla třída LDO. Učebna slouží jako malý divadelní prostor a je využitelná pro vyučování i komorní představení. Pro komplikovanější představení byla využita „půda“ Reduty jakožto netradiční divadelní sál.¹³⁰

Dnes je výuka obohacena řadou předmětů, jejichž cílem je nejen rozvíjet hlasové, pohybové, komunikační, ale především tvůrčí schopnosti. Vyučující vedou žáky ke kreativnímu i tvůrčímu myšlení, žáci jsou jak interpreti, tak spolutvůrci při úpravě scénářů, scénografií, výběru hudby i různých technických a organizačních součástí představení.

¹²⁹ Školní kronika ZUŠ, rok 1967/1968

¹³⁰ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 51

Zároveň působí jako amatérští kritici svých návrhů, nebo nápadů. Na základě těchto činností a z těchto uzavřených skupin pak vznikly jednotlivé soubory.¹³¹

Devadesátá léta přinesla pod vedením Hany Nemravové několik souborů. Mezi nejúspěšnější patřil *Pes v akváriu*, *Mary. P.*, *Hoffmanovy odpory* a jiné. Postupně však členové těchto souborů přešli pod záštitu souboru *Dohráli jsme*, který v roce 2013 oslavil osmnáctileté výročí své existence.¹³²

Žáci školy vystupují na různých představeních i jako sólisté na nejrůznějších recitačních soutěžích, vernisážích, nebo akcích, mezi které patří např. celostátní přehlídka *Wolkrův Prostějov*, nebo *Dětská scéna v Trutnově*. Bývalí absolventi zúročí své poznatky získané při studiu především humanitních oborů na pedagogických a filozofických fakultách, žurnalistiky, na středních a vysokých divadelních školách aj.¹³³

Letní měsíce obvykle žáci LDO vystupují v zahradě Čajovně Pod Kaštany v Uherském Hradišti. Dále spolupracují s charitou

Pedagogický sbor literárně-dramatického oboru:

Vedoucí: Hana Nemravová, dále vyučují: Mgr. Stanislav Nemrava, Radmila Mrázová, Olga Strašáková

¹³¹ Výroční zpráva ZUŠ, rok 2012/2013

¹³² *Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy*. Uherské Hradiště, 2009, s. 52

¹³³ Tamtéž, s. 53

4 POBOČKY ZUŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Základní umělecká škola je mimo hlavní sídlo na Mariánském náměstí rozšířena o čtyři pobočky, v Kunovicích, Buchlovicích, Starém Městě a Polešovicích.

4.1 Pobočka Kunovice

Tato pobočka byla založena v roce 1993 na základě dlouhotrvajícího zájmu města Kunovice. Již v minulých letech se zde vyučovalo hře na klavír, avšak od roku svého založení se rozšířila činnost pobočky o činnost oborů – hudebního, výtvarného a literárně dramatického. Zprvu se vyučovalo na budovách mateřské a základní školy, ale zlomovým rokem se stal rok 1998, kdy se podařilo velkou zásluhou města zrekonstruovat část budovy bývalé Mateřské školy v Mládežnické ulici. Od roku 2006 se zde vyučuje i tanečnímu oboru. Zrekonstruované prostory s víceúčelovým zrcadlovým sálem, jsou velmi příznivé pro realizaci výuky jak tanečního, tak literárně-dramatického oboru. Dále zde najdeme speciálně zařízenou učebnu pro výtvarný obor, kde nechybí hrnčířský kruh s keramickou pecí.¹³⁴

Obec Kunovice je celkově s Uherským Hradištěm velmi úzce spjata, ať už jde o historický vývoj, nebo vzájemnou spolupráci a finanční podporou. Pořádá různé kulturní a tradiční akce. Mezi ty významné patří koncert Vánoční koncerty, Talentýny, vernisáže či výstavy výtvarného oboru. Žáci jsou zapojováni do nejrůznějších vystoupení i mimo rámec školy. Dále škola pořádá různé výchovné koncerty, nejen pro mateřské, základní, střední školy, ale i pro seniory.¹³⁵

K pravidelně pořádaným akcím patří také vystoupení žáků ke Dni dětí, spolupráce s městem na různých vernisážích, svatebním i jiných obřadech, či dalších událostech, spojených s kulturním životem města.

¹³⁴ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 55

¹³⁵ Tamtéž, s. 55

4.2 Pobočka Staré Město

Vyučování ve Starém Městě bylo započato dne 1. února 1991 v tanečním oboru, který vznikl díky Ladislavě Košíkové. Její zásluhou byla kladná odezva u ředitele školy uherskohradištské ZUŠ L. Buchoty i u Obecního úřadu ve Starém Městě. Později zde byl zřízen i obor hudební. V roce 1992-1993 se v této pobočce vyučovalo hře na klavír, housle, akordeon, zobcovou flétnu a přípravnou hudební výchovu. K prvním vyučujícím patřili Petr Křivák, Valerie Machová a Eva Blažičková. Do hudebního oboru bylo přihlášeno 29 žáků a do tanečního 24 žákyň. Vyučování probíhalo na základní škole, což bylo pouze dočasné řešení, neboť Obecní úřad hledal a opravoval příznivější prostory v části mateřské školy v ulici Rastislavově, kde se od roku 1994 také vyučovalo. Bohužel ničivé povodně v roce 1997 budovu zasáhly a muselo se znovu rekonstruovat. Městský úřad ve Starém Městě tuto pobočku velmi podporuje a neocenitelným přínosem pro učitele a žáky je možnost pořádání koncertů ve Společensko- kulturním centru.¹³⁶

Nyní má pobočka již plně čtyři obory. Hudební, taneční, literárně - dramatický a výtvarný. Z hudebních nástrojů se vyučuje hra na klavír, elektronické klávesové nástroje, zobcová flétna, klarinet, housle a kontrabas. Žáci se zde věnují i komorní hře a v roce 2007-2008 tu zásluhou Radima Snopka byla založena cimbálová muzika.¹³⁷

Pobočka dále pořádá samostatně veřejné besídky, jeden velký slavnostní koncert, výchovné koncerty pro žáky základních škol, žáci se pravidelně účastní vánočního zpívání i jiných vystoupení ve spolupráci s TJ Sokol Staré Město. Mezi další významná vystoupení ještě patří uskutečnění samostatného tanečního koncertu ve Slováckém divadle, na kterém vystupují žákyně tanečního oboru pobočky. Celovečerní program autorky Veroniky Kaštánkové je již od roku 2005 každoroční tradicí a nese velkou popularitu v tanečním oboru ve Starém Městě.¹³⁸

¹³⁶ Základní umělecká škola: *60. výročí založení školy*. Uherské Hradiště, 1999, s. 32

¹³⁷ Tamtéž, s.33

¹³⁸ Výroční zpráva ZUŠ 2008/2009

4.3 Pobočka Buchlovice

Výuka v Buchlovicích je zahájena poměrně krátkou dobu a to od školního roku 2007-2008. ZUŠ Uherské Hradiště vyšla vstříc dlouholetému zájmu ze strany městyse Buchlovice. Velkou zásluhu na vzniku pobočky má paní Mgr. Lenka Rašticová, členka rady městyse Buchlovice, která vyřizovala nezbytné formality a zařizovala prostory v bývalé budově dřívější školy v Buchlovicích. Vyučuje se zde taneční obor a hudební obor s výukou hry na klavír, houslí, zobcové flétny, klarinetu, dále nechybí ani přípravná hudební výchova s hudební naukou.

Žáci pobočky vystupují na různých besídkách a koncertech. Velký ohlas mají vánoční koncerty. Městys Buchlovice je rozvoji této pobočky velmi hluboce nakloněno a podporuje všechna veřejná vystoupení, akce i koncerty.¹³⁹

4.4 Pobočka Polešovice

Na této pobočce se vyučuje taktéž od školního roku 2007-2008. Její vznik byl původně zahájen výukou na zobcovou flétnu a přípravnou hudební výchovou. Díky výrazné spolupráci s tamější základní školou, v čele s ředitelkou Mgr. Jiřinou Martykánovou, mohla být výuka zahájen v učebnách hudební výchovy základní školy. Pro místní žáky, je to velká výhoda, jelikož nemusí dojíždět do hlavní budovy v Uherském Hradišti. Následující rok po vzniku byla pobočka rozšířena o hru na klavír a housle a vše nasvědčuje neustále se rozšiřujícím možностям tohoto pracoviště.

Žáci se svými učiteli pořádají veřejné besídky, vánoční koncerty, které mají také velký ohlas. Město Polešovice pomáhá a podporuje pobočku od samého začátku.¹⁴⁰

¹³⁹ Základní umělecká škola: 70. výročí založení školy. Uherské Hradiště, 2009, s. 56

¹⁴⁰ Tamtéž, s.56

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo poskytnout přehledné informace o kulturním dění v Uherském Hradišti, nastínit historii Základní umělecké školy v Uherském Hradišti od počátku do současnosti, a seznámit s činností této instituce.

První kapitola podává důležité a zajímavé informace o městě Uherské Hradiště, jeho kulturním dění, významných památkách i hudebních tělesech. Druhá kapitola přehledně nastiňuje historii Základní umělecké školy v Uherském Hradišti od roku 1939 do současnosti. Třetí kapitola nás seznamuje s činností hudebních i nehudebních oborů vyučovaných na této škole.

Přestože je práce pojata jako stručný průřez historií základní umělecké školy, doufám, že čtenářům poskytne spoustu zajímavých a přínosných informací o této vzdělávací instituci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

Literatura:

ČOUPKOVÁ, Jaromíra a kol. *Uherské Hradiště*. Praha. Litomyšl 2008. Paseka.

DÝNKA, Karel: *Hudební kultura města Uherské Hradiště*. Závěrečná práce. Konzervatoř Brno, 1971.

FIŠER, Bohumil: *Topografie města královského města Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště, 1921. A. Kiessewetter.

UHROVÁ, Kristýna: *Sbormistrovské aktivity Karla Dýnky na Uherskohradištsku*. Diplomová práce. UP Olomouc, 2005.

Kolektiv autorů: *Uherské Hradiště: královské město na řece Moravě*, Uherské Hradiště 2007

JANČÁŘ, Josef; Holý, Aleš a kol.: *Královské město Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: Nadace pro obnovu městské památkové zóny, 2002.

Prameny:

Lidová škola umění: *40. výročí založení LŠU*. Uherské Hradiště, 1979

Lidová škola umění: *50. výročí založení LŠU*. Uherské Hradiště, 1989

Základní umělecká škola: *60. výročí založení školy*. Uherské Hradiště, 1999

Základní umělecká škola: *70. výročí založení školy*. Uherské Hradiště, 2009

Kronika Základní umělecké školy Uherské Hradiště 1949/1950

Kronika Základní umělecké školy Uherské Hradiště 1959-1960

Kronika Základní umělecké školy od roku 1965 – 1979

Kronika Základní umělecké školy roku 1989/1990

Výroční zpráva ZUŠ Uherské Hradiště rok 2012/2012

Výroční zpráva ZUŠ Uherské Hradiště rok 2013/2014

Internetové zdroje:

Město Uherské Hradiště [online]. MARTÍNKOVÁ JITKA. 14.10.2010. [cit. 2015-08-29].
Dostupné z: <https://www.mesto-uh.cz/>

Historie města Uherské Hradiště: oficiální portál města [online]. ŠIBOROVÁ JITKA.
28.10.2010. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <https://www.mesto-uh.cz/>

Město Uherské Hradiště: oficiální portál města [online]. ŠIBOROVÁ JITKA. 28.10.2010.
[cit. 2015-08-29]. Dostupné z: <https://www.mesto-uh.cz/Articles/5835-2-Nektera+data+z+historie+mesta.aspx>

Uherské Hradiště: oficiální portál města [online]. BORUNSKÁ RADKA. 21.7.2010. [cit.
2015-08-29]. Dostupné z: <https://www.mesto-uh.cz/Folders/1533-1-Vyznamne+pamatky+mesta.aspx>

ZUŠ Uherské Hradiště: historie školy [online]. 2008. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z:
<http://www.zusuh.cz/?page=o-skole/historie-skoly>

ZUŠ Uherské Hradiště: [online]. 2008. [cit. 2015-08-29]. Dostupné z:
<http://www.zusuh.cz/>

PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH

- I.** Galerie Slovákého muzea v Uherském Hradišti
- II.** Střední Uměleckoprůmyslová škola v Uherském Hradišti
- III.** Kostel sv. Františka Xaverského
- IV.** Nádvoří Reduty v Uherském Hradišti
- V.** Logo ZUŠ Uherské Hradiště
- VI.** Tablo absolventů a učitelů ZUŠ 2015
- VII.** Současné vedení ZUŠ Uherské Hradiště (zleva: Mgr. Stanislav Nemrava, Magdalena Uhrová, Pavel Štulír)
- VIII.** Výuky hry na klavír
- IX.** Výuka hry na housle
- X.** Výuka hry na flétnu
- XI.** Výuka hry na akordeon
- XII.** Výuka hudební nauky
- XIII.** Cimbálová muzika ZUŠ Uherské Hradiště pod vedením Pavla Štulíra
- XIV.** Smyčcový orchestr ZUŠ Uherské Hradiště pod vedením Marka Ovčáčíka
- XV.** Kytarový soubor pod vedením Lukáše Frýborta
- XVI.** Dechový orchestr ZUŠ pod vedením Antonína Koníčka
- XVII.** Z vystoupení tanečního oboru ZUŠ
- XVIII.** Pěvecký sbor Svatopluk pod vedením Filipa Macka
- XIX.** Uherskohradištský dětský sbor pod vedením Karla Dýnky
- XX.** Vystoupení literárně-dramatického oboru
- XXI.** Pobočka Buchlovice
- XXII.** Pobočka Kunovice
- XXIII.** Pobočka Polešovice
- XXIV.** Pobočka Staré Město
- XXV.** Jedna z výstav výtvarného oboru

I. Galerie Slovákkeho muzea v Uherském Hradišti

II. Střední Uměleckoprůmyslová škola v Uherském Hradišti

III. Kostel sv. Františka Xaverského

IV. Nádvoří Reduty v Uherském Hradišti

V. Logo ZUŠ Uherské Hradiště

VI. Tablo absolventů a učitelů ZUŠ 2015

VII. Současné vedení ZUŠ Uherské Hradiště (zleva: Mgr. Stanislav Nemrava, Magdalena Uhrová, Pavel Štulír)

VIII. Výuky hry na klavír

IX. Výuka hry na housle

X. Výuka hry na flétnu

XI. Výuka hry na akordeon

XII. Výuka hudební nauky

XIII. Cimbálová muzika ZUŠ Uherské Hradiště pod vedením Pavla Štulíra

XIV. Smyčkový orchestr ZUŠ Uherské Hradiště pod vedením Marka Ovčáčíka

XV. Kytarový soubor pod vedením Lukáše Frýborta

XVI. Dechový orchestr ZUŠ pod vedením Antonína Koníčka

XVII. Z vystoupení tanečního oboru ZUŠ

XVIII. Pěvecký sbor Svatopluk pod vedením Filipa Macka

XIX. Uherskohradištský dětský sbor pod vedením Karla Dýnky

XX. Vystoupení literárně-dramatického oboru

XXI. Pobočka Buchlovice

XXII. Pobočka Kunovice

XXIII. Pobočka Polešovice

XXIV. Pobočka Staré Město

XXV. Jedna z výstav výtvarného oboru

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Bc. Tereza Hlavinková
Katedra nebo ústav:	Katedra hudební výchovy
Vedoucí práce:	MgA. Ladislav Pulchert, Ph.D.
Rok obhajoby:	2016

Název práce:	Historie Základní umělecké školy v Uherském Hradišti.
Název v angličtině:	History of Basic Art School in Uherské Hradiště.
Anotace práce:	Diplomová práce se zabývá historickým vývojem i současnou činností Základní umělecké školy v Uherském Hradišti. Popisuje významné etapy za celou dobu existence školy a představuje jednotlivé hudební i nehmudební obory.
Klíčová slova:	Základní umělecká škola, Uherské Hradiště, kultura v Uherském Hradišti.
Anotace v angličtině:	The thesis deals with the historical development and contemporary activities of The Basic artist schools in Uherske Hradište. It describes the significant periods of existence of school and presents concrete musical and non-musical fields of study.
Klíčová slova v angličtině:	Basic Art School, Uherské Hradiště,

	Culture in Uherské Hradiště
Rozsah práce:	60 stran
Přílohy:	28 příloh
Jazyk práce:	Český jazyk